

Vi ønsker, at der bliver bygget flere lejeboliger. Vi ønsker frem for alt, at der bygges flere almene boliger til almindelige mennesker, til de mange børnefamilier og til de mange unge, der venter på en bolig.

Svaret på de lange ventelister er at få massiv gang i byggeriet af ikke mindst almene boliger. Det er her nøglen til løsningen ligger. I Socialdemokratiet vil vi have gang i byggeriet. Nu får regeringen med disse forslag muligheden for at gribe handsken, fordi her ligger forslaget, der kan få gang i byggeriet i Danmark, vel at mærke det byggeri, som ifølge regeringen, da den tiltrådte, skulle føre til 11.000 boliger. I dag er et forsigtigt skøn, som vi har forstået det på regeringen, 6.000-8.000 boliger.

Man kan jo spørge, om skønnet, når vi når om på den anden side af sommeren, er faldet yderligere, for så kan man godt lede efter plan ét og plan to og plan tre. Hvis man starter sin regeringsperiode med at sige, at man forventer 11.000 boliger, og nu på så kort tid er nået ned til 6.000-8.000, kan vi godt spørge, hvad det så er for nogle planer, regeringen har for at gøre noget ved bolig mangelen i Danmark.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg skal også her sige, at skatteministeren er fungerende økonomi- og erhvervsminister.

Lissa Mathiasen (S):

Det, dette forslag helt konkret drejer sig om, er at sikre, at der bliver bygget nogle flere ungdomsboliger – ungdomsboliger, som vi ved at der rundtomkring i landet er så katastrofalt stor mangel på. Da vi havde førstebehandlingen, tilkendegav man fra regeringspartierne side, fra ministerens side, at man troede, der blev bygget meget. I dag ved vi, at det ikke ser sådan ud.

Der er sket meget fra januar ikke mindst på grund af regeringens indgreb over for kommunerne. Vi hørte i forbindelse med førstebehandlingen Dansk Folkeparti sige, at de egentlig var positivt stemt over for det her forslag. Der var nogle administrative ting, man godt ville kigge på, som måske var lidt for besværlige.

Jeg har forstået på det, der er sket under udvalgsarbejdet, at der sådan set ikke er noget, man ønsker at tage fat i der. Så vi må da forvente, at med de udsagn, der er kommet fra Dansk Folkeparti, at de egentlig kan støtte det – ikke for vores skyld, ikke for det her hus' skyld, men af hensyn til de mange unge, der står og godt vil have en bolig. De skal i gang med deres studium

og har ingen steder at flytte ind. De har krav på at høre, hvad grunden er til, at man fra Dansk Folkepartis side og man fra regeringens side ikke vil støtte det her. Jeg håber også, at ministeren vil komme her op i dag og give os et svar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget forkastedes, idet 45 (S, SF, RV og EL) stemte for, 59 (V, DF, KF og KRF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Fortsættelse af tredje behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning og lov om Hovedstadens Udviklingsråd. (Ændring af reglerne om landzoneadministrationen og reglerne om planlægning til butikksformål).

Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsat 24/1 2002. Første behandling 6/2 2002. Betænkning 15/5 2002. Anden behandling 23/5 2002. Første del af tredje behandling 28/5 2002. Tillægsbetænkning 29/5 2002).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 2 ændringsforslag af Pernille Blach Hansen (S), Jørn Jespersen (SF), Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og Søren Egge Rasmussen (EL).

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg gør opmærksom på, at fru Pernille Blach Hansen (S), hr. Jørn Jespersen (SF), fru Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og hr. Søren Egge Rasmussen (EL) uden for tillægsbetænkningen har stillet ændringsforslag nr. 3 og 4, som ikke er anført på den omdelte dagsorden.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.
Kl. 15.15

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Man kan altså ikke tage korte bemærkninger, før nogen har sagt noget.

Jeg tror, vi tillader korte bemærkninger på tværs, men det er lidt bizart at tage dem ind, før der overhovedet er sagt noget. Så jeg vil tage hr. Carsten Hansen ind først, og så må hr. Jørn Jespersen komme med sin korte bemærkning.

Forhandling

Carsten Hansen (S):

Det er rart med så myndige kendere af forretningsordenen i formandsstolen, så vi ved, hvad vi har at rette os efter.

Det, jeg vil kommentere i dag, og det, jeg synes er vigtigt, er de ændringsforslag, der er stillet, både dem, ministeren har stillet, og også dem, vi fra Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten har stillet.

Det, jeg tror stort set alle partier i oppositionen har sagt undervejs, er, at det her forslag er hastet igennem, at det er lovsjusk. Vi havde gerne set, at det var blevet delt, og vi havde gerne set, at man havde givet sig noget bedre tid til at få det igennem.

Når vi snakker strandbeskyttelseslinjen, som kom op i sidste øjeblik på foranledning af fru Elsebeth Gerner Nielsen, viste det jo sig helt klart, at alle hjørner ikke var dækket ind, når selv ministeren blev i tvivl. Men jeg vil også godt i forbindelse med det ændringsforslag rose og sige, at her har vi fået det, vi bad om. Det viser også noget om det, partierne konstant og hele tiden har sagt om parallelhøringer, og at det burde have været delt i to, og at man burde have fulgt Wilhjelmudvalgets anbefalinger. Så man kan sige, at det er endnu et bevis på, at der er tale om lovsjusk.

Jeg kan heller ikke lade være med at sige, at vi alle sammen i dag har modtaget et lille skrift fra Danmarks Naturfredningsforening – og det kunne være en opfordring til alle, der ikke har nået at hente deres lille gave med et lille fuglehus, hvor der ligger en syvsover – hvor der står: Lad tvivlen komme naturen til gode. Det synes jeg man burde have gjort i denne sag. I forhold til strandbeskyttelseslinjen havde det også været vigtigt, at man allerede før havde fået opklaret det spørgsmål.

Vi har tidligere talt om, at nu bliver det ganske danske land ændret. 240.000 ekstra boliger ude rundt omkring i landet, som kommer til at ligge steder, hvor man ikke ønsker dem, steder,

hvor de ligger i vejen, og steder, hvor de også kommer til at ligge i vejen for resten af landbruget; det viser alle høringssvarene også.

Når vi kigger på resten af processen, må jeg i hvert fald konkludere, at det er gået alt, alt for stærkt.

Der er også det andet ændringsforslag uden for tillægsbetænkningen. Vi siger til ministeren, at man kunne undlade det her ændringsforslag, hvis man kunne give os en garanti for, at der ikke kunne bygges. Og nu er jeg nødt til at spørge: Hvad er forskellen på skovene, fuglebeskyttelsesområderne, vandløbene? Kan der bygges aftægts- og medhjælperboliger her? Kan der bygges nye boliger?

Vi er nødt til at få forklaret, om der er en forskel på skovbeskyttelseslinjen, habitatområderne, søerne osv. Skal vi have plastret Gudenådalene til med boliger? Skal vi i vores skove, som ministeren sidste gang var så optaget af, have aftægts- og medhjælperboliger? Det synes jeg er en ganske vigtig debat.

Når ministeren har været nødt til at komme med et ændringsforslag på baggrund af henvendelsen fra den samlede opposition, må jeg konkludere, at det kun er, fordi han ikke har kunnet give den garanti.

Jeg er også nødt til at sige, at det er så meget mere vidtgående end som så. Det betyder i virkeligheden, at alle de områder, vi troede var beskyttet af den planlov, som også kommer nu, faktisk ikke er det. Og jeg må bede ministeren gå op og præcisere, hvad forskellen er på det, før vi bliver trygge, og jeg tror også, før ganske mange andre bliver trygge ved det. Vi kan i hvert fald ikke se den forskel.

Som jeg har sagt tidligere, er det for lidt, er det for slapt, er det for dårligt, og så er det lovsjusk. Vi må bede, som jeg sagde før, ministeren give os en garanti for fuglebeskyttelsesområderne, skovene, vandløbene og søerne, så de steder ikke bliver overplastret med boliger.

Kl. 15.20

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg tror, at det er set, at vi har slukket for afstemningslampe, og det betyder, at vi henstiller, at den store debat bliver taget her under ændringsforslagene, og at man altså har det i sit baghoved.

Og så har hr. Jørn Jespersen fået tilladelse til en kort bemærkning på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Den korte bemærkning skal have som udgangspunkt, at jeg synes, det ville være ret og rimeligt, at regeringspartierne ordførere bad om ordet og begrundede deres stillingtagen i denne sag.

Vi har to ændringsforslag, som er kommet ind i sidste øjeblik, og som vi er enige om. De slår helt fast, at nu skal strandbeskyttelseslinjerne sikres, selv om man ændrer planloven og laver meget store lempelser for byggeri i det åbne land. Regeringen har tilsluttet sig, at det var nødvendigt at beskytte strandene.

Der ligger så to andre ændringsforslag, som er fuldstændig parallelle og enslydende, bare med hensyn til skove, søer, vandløb osv. Det ville da være rart at få regeringspartierne holdning til, hvorfor man gerne vil være med til at beskytte strandene, men hvorfor man ikke vil være med til at beskytte skove, søer, vandløb, fredede områder osv.

Jeg synes ærlig talt, det er lidt uanstændigt, at regeringspartierne ikke begrunder deres synspunkter, så jeg skal spørge hr. Carsten Hansen for at være formelt korrekt, om ikke vi i oppositionen stort set er enige om, at det ville være demokratisk korrekt og almindelig anstændighed, at regeringspartierne ordførere begrundede deres stillingtagen i denne sag.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

De to andre, der har bedt om en kort bemærkning til hr. Carsten Hansen, får dem ikke her, for vi går ud fra, at vi må vente og se, om ordførerne går ind.

Da det nu er til hr. Carsten Hansen, debatten er, er det hr. Ole M. Nielsens korte bemærkning, der kommer på nu, og så må vi bagefter skønne, hvordan det har udviklet sig, og om vi skal tage korte bemærkninger på en anden led, end vi plejer.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg er helt enig. Det er for let, det er for slapt, det er for dårligt, det er lovsjusk fra hr. Carsten Hansens og hans kompagnoners side i det selskab her.

Det er 4-5 måneder siden, vi havde dette lovforslag til førstebehandling. Vi er nogle stykker, der har haft arbejdstøjet på i mellemtiden. 2 dage efter at vi påbegyndte tredjebehandlingen, kan man komme frem til nogle problemer, som vi ikke har hørt noget som helst om fra de hø-

ringsberettigede organisationer. Det er for let, det er for slapt, det er for dårligt, det er lovsjusk.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Hvis ministeren havde kunnet give en klar bekræftelse på, at der ikke kan bygges i vores skove, at der ikke kan bygges ved vores vandløb, at der ikke kan bygges ved vores søer, og at vores fuglebeskyttelsesområder er reddet, havde vi ikke været nervøse, men ministeren kunne jo heller ikke gøre det med hensyn til strandbeskyttelseslinjen. Så bliver vi da i tvivl; det er da soleklart, at vi gør det.

Og må jeg spørge hr. Ole M. Nielsen, som har længere tradition for at være i opposition, end jeg har: Er det oppositionen, der skal sikre lovkvaliteten? Er det os, der skal være med til at sikre den? I hvert fald mener jeg, at det klart er ministerens ansvar at sikre de her spørgsmål. Havde vi fået nogle klare, ordentlige svar, havde vi jo ikke været så nervøse. Men når det blev trukket tilbage og vi fik opfyldt vores krav med hensyn til strandbeskyttelseslinjen, var det jo, fordi der var en helt klokkeklar tvivl i forhold til det oprindelige zoneforslag, og det er der jo ingen som helst tvivl om.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det er ikke oppositionen, der skal sikre lovkvalitet, men oppositionen har vel et vist ansvar for, at der er kvalitet i de indvendinger, man kommer med, med den succes, man havde med det ændringsforslag, som allerede er stillet om strandbeskyttelseslinjen, som viser, at der ikke var en pind i det, man siger om, at ministeren ikke kunne komme med et ordentligt svar.

Det var jo fuldstændig lige meget, hvilket svar ministeren var kommet med, for oppositionen havde ikke troet på det, og derfor kunne vi lige så godt trække lovforslaget tilbage, ellers skulle vi have brugt 3 timer mere, ligesom vi har gjort på det der åndssvage postulat om 240.000 bygninger i det åbne land, som der intet er i.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen siger, at vi får stranden plastret til med huse. Det er så lavt!

Det er ikke oppositionen, der skal sikre lovkvalitet, men de har en vis forpligtelse til at være seriøse i deres kritik.

Det skete 2 dage efter at vi havde påbegyndt tredjebehandlingen. Det kunne de godt have hidset sig op til lidt før. Ellers synes jeg, at det

kræver en anelse ydmyghed fra oppositionens side i den sag her.

Kl. 15.25

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg kender jo hr. Ole M. Nielsen som en rolig og besindig mand. Han er knap så temperamentsfuld, når han debatterer, som jeg plejer at være, men jeg må sige, at hr. Ole M. Nielsen er ved at komme efter det. Det kan måske skyldes det fremskredne tidspunkt og debatten i går.

Men det er da underligt, vil jeg sige til hr. Ole M. Nielsen, at ministeren siger, at det er rigtigt. Vi kommer med et ændringsforslag, og vi får alt igennem; der skal ikke herske tvivl om det her. Ministeren sagde selv, at han har rejst Danmark rundt i 4 måneder og sagt, at der ikke kommer huse inden for strandbeskyttelseslinjen, og derfor vil han godt være fuldstændig sikker. Der var jo en usikkerhed. Det har ministeren selv tilkendegivet, også i Politiken, i øvrigt med den lidt underlige begrundelse, at det var den tidligere ministers skyld. Det er da ministeren og dem, som har lavet det her kompromis, der er ansvarlige for lovkvaliteten.

Jeg glæder mig til at se sammenhængen med de andre områder. Problemet må da være lige så stort på de andre områder. Er det ikke vigtigt for hr. Ole M. Nielsen og Kristeligt Folkeparti, at der ikke kan bygges i vores skove, at der ikke kan bygges i vores fuglebeskyttelsesområder, at der ikke kan bygges nær vores vandløb, osv.? Det er da perler, som vi skal stå vagt om og bevare ikke alene for naturens skyld, men også for menneskenes skyld. Den sikkerhed vil vi gerne have, og vi glæder os til at se, hvordan ministeren kan dokumentere det.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Og så er det hr. Ole M. Nielsen for at tage den tredje korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Er kendsgerningen ikke, vil jeg spørge hr. Carsten Hansen, at vi har nogle vidt forskellige udgangspunkter i denne sag. Vi er nogle, der anser det som en skrækvision, at der er nogle, der skulle få en god bolig i en dejlig natur og få et godt liv, fordi alle måske ikke kan få det. Det vil jeg sige, at det kun er et spørgsmål om prioritering. Der ligger allerede masser af billige huse i landdistrikterne. Hvorfor skulle det lige pludselig

ændre sig, så folk nu ville vælte ud i landdistrikterne for at bo?

Forskellen i udgangspunktet er, at vi faktisk ønsker liv i landdistrikterne. Mit udgangspunkt for at gå ind i det her og for tidligere at stille ændringsforslag sammen med den nuværende miljøminister om liv på landet, er, at vi faktisk gerne vil, at der er nogle mennesker, der får et bedre liv på landet, og at vi kan holde liv i landdistrikterne. Det er en skrækvision for Socialdemokratiet og konsorter i den sag her.

Det, der er ændret i strandbeskyttelseslinjen, er, at i stedet for at man kan have en mejetærsker stående inde i et hus, der er ved at falde ned, må man have lov at renovere det hus, sådan at der nu kan bo mennesker, som kan kigge ud af vinduerne og nyde den dejlige natur, som de bor i, inden for strandbeskyttelseslinjen, eller hvor det nu må være. Men det må man ikke have lov til, hvis ikke alle socialdemokrater kan være derude på én gang.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg vil sige til hr. Ole M. Nielsen, og det glemmer hr. Ole M. Nielsen måske nogle gange, at når man diskuterer mand til mand, er der meget forskel på det. Jeg vil godt medgive hr. Ole M. Nielsen, at en million ekstra mennesker ude på landet vil være mange, for så mange stemmer jo på Socialdemokratiet.

Det er rigtigt, at det er vidt forskellige syn, vi taler om. Jeg ved ikke rigtig, om hr. Ole M. Nielsen har glemt det i sin vrede – han plejer jo at være meget rimelig – men jeg er nødt til at sige, at vi ønsker ikke boliger langs med Silkeborgsøerne; vi ønsker ikke Gudenådalen plastret til med boliger; vi ønsker ikke boliger i vores skove. Det gør vi altså ikke. Vi har masser af natur-skønne områder. Jeg kommer selv i et stykke statsskov nede på Langeland, hvor der er utrolig smukt og dejligt, og der ønsker vi altså ikke boliger. Det kan godt være, at det er her, vandene skilles, men så må det så være sådan, og så må det fremstå sådan.

Vi vil gerne have den sikkerhed, og derfor har vi stillet ændringsforslaget, og jeg glæder mig som sagt til at se sammenhængen med strandbeskyttelseslinjen og de andre områder, jeg har nævnt.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg skal høre, om Venstres og De Konservatives ordfører ønsker ordet. Jeg spørger, for ellers må

vi sikre, at debatten kan komme ind på anden måde. (*Ophold*). Så er det hr. Jørn Jespersen som ordfører.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil gerne starte med at sige, jeg synes, det er dybt kritisabelt, at Venstres og De Konservatives ordførere ikke ønsker at udtale sig om et lovforslag af det her omfang, af så stor vigtighed, af så stor interesse for befolkningen, med så store konsekvenser for det åbne land. Det er anden gang; det samme skete under andenbehandlingen. Enten er det en åben indrømmelse af, at man har en ualmindelig dårlig sag, eller også er det – og det er nok en kombination – en arrogance i kraft af et øjeblikkeligt flertal, som skinner igennem her. Jeg synes, det er dybt uanstændigt og meget kritisabelt.

Omkring selve lovforslaget vil jeg sige, at jeg ikke tror, der er nogen, der er uenige i, at man ønsker liv på landet. Det ønske tror jeg vi alle sammen deler. Det, der er forskellen, er, hvordan det skal ske. Det skal ske på en ordentligt tilrettelagt, vel planlagt måde, hvor vi sikrer, at vi både kan have gode boligområder og samtidig have nogle åbne områder i det åbne land, hvor der bliver lagt vægt på naturhensyn og på rekreative værdier.

Kl. 15.30

Vi ønsker, at vi også skal lægge vægt på at bevare det åbne land, og det gør man ikke med denne her lov, fordi her er ikke tale om, at man planlægger for: Hvor er der boliger? Hvor er der naturhensyn? Hvor er de rekreative værdier?

Der er tale om, at der åbnes en automatisk ret til, at man kan bygge og omdanne boliger fuldstændig tilfældigt, der hvor der er økonomiske gevinstmuligheder i det, og ikke der, hvor det er hensigtsmæssigt ud fra flertallets interesser.

Det, der er den store diskussion her ved den genoptagne tredjebehandling, er: Hvad er egentlig forskellene mellem beskyttelse af strandene og beskyttelse af skove, søer, vandløb, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og fredede områder?

Det skylder regeringen os et svar på. Jeg kan forstå, at ordførerne ikke er i stand til at give det. Så må ministeren være i stand til at give det.

Hvorfor vil man gerne beskytte strandene mod nybyggeri og mod omdannelse af gamle landbrugsbygninger til nye boliger eller erhverv, mens man ikke vil beskytte skovene og de andre naturområder? Hvad er logikken i det? Er det, fordi regeringens naturpolitik er sådan, at stran-

dene er vigtige, men skovene, vandløbene, naturbeskyttelsesområderne er ikke vigtige?

Eller er det, fordi der er en eller anden logik i lovforslaget, som gør, at hvor man måtte indrømme, at strandene ikke blev beskyttet med det foreliggende lovforslag, så mener man, at skovene bliver beskyttet?

For mig at se er det helt ulogisk og uforståeligt i forhold til lovgivningen, men hvis man kan præstere den argumentation, så ville jeg da være interesseret i, at regeringspartierne kunne finde en eller anden person, der vil anstrenge sig for bare at forsøge at forklare det.

Det, der er det konkrete spørgsmål, er: Kan man – med det lovforslag, der ligger nu, og med de ændringsforslag, som regeringen og dens flertal agter at stemme igennem – bygge inden for skovbeskyttelseslinjerne, altså i skoven? Ja eller nej?

Kan man opføre en aftægtsbolig, en medhjælperbolig i skoven, fordi den nye planlov giver en automatisk ret til indehaveren af en landbrugsjendom til at gøre det med det meget svage dokumentationskrav – for ikke at sige det ikkeeksisterende dokumentationskrav – der ligger i den nuværende planlov?

Og kan man så efterfølgende, når man har fået mulighed for, uden at dokumentere det, at bygge en såkaldt medhjælper- eller aftægtsbolig, så frastykke den og sælge den til den højstbydende? Ja eller nej?

Kan man forestille sig, at det her åbner for den mulighed, at enhver ejer af en landbrugsjendom inden for skovbeskyttelseslinjen – altså i skoven eller i skovbrynet – opfører de boliger, som man mener, det på et tidspunkt vil være økonomisk lukrativt at sælge fra til nye boliger på trods af skovbeskyttelseslinjen? Det må der da kunne svares på.

Jeg har konstateret, at regeringspartiernes ordførere ikke ønsker at eller ikke kan svare, men regeringen er i hvert fald forpligtet til at svare på det.

Jeg synes også, det er værd at hæfte sig ved den usikkerhed i synspunkter og forklaringer, som regeringen og miljøministeren har præsteret i den her sag.

Når det handler om strandene, så fik vi jo i afslutningen af første del af tredjebehandlingen at vide: Ja man kunne godt bygge ved strandene. Når man så på kombinationen af strandbeskyttelseslinjerne og den nye planlov, så var miljøministerens udsagn fra denne talerstol: Ja, der kan man godt bygge. Så forsøgte ministeren at give

et tidligere flertal skylden for den lovgivning, man selv er ved at indføre. Det er sådan set mindre betydningsfuldt i den sammenhæng. Svaret var: Ja, det kan man godt.

2 timer efter, at debatten var afsluttet, hed det så til pressen: Nej, det kan man ikke. Det åbnede loven ikke mulighed for. Samme svar blev givet på Miljø- og Planlægningsudvalgets møde næste morgen klokken halv seks, klokkeklart svar: Nej, det kan man ikke. Det eneste, der manglede fra miljøministerens side på det tidspunkt, var en forklaring på, hvorfor man ikke kunne. Den kunne man nemlig ikke præstere.

Da det ligesom blev klarlagt, så hed det: Nej, men vi kan også godt lige kigge på det, og klokken 12 var det både nødvendigt og fornuftigt at fremsætte ændringsforslag, for nu var svaret blevet: Ja, man kan godt bygge der, og derfor laver vi nu et ændringsforslag for at forhindre, at man bygger der, for det har vi aldrig ønsket, og ministeren havde turneret landet rundt og sagt, at det var ikke det, der var meningen.

Hvad så med skovene? Hvad er forskellen? Er der noget lovgivningsmæssigt til forskel? Er der en anden form for juridisk afhængighed mellem den nye planlov og skovbeskyttelseslinjerne, end der er mellem den nye planlov og strandbeskyttelseslinjerne? Så vil vi meget gerne vide det.

Hvis der ikke er det, er det så en anden prioritering fra regeringspartierne, der her ligger til grund, nemlig at man ønsker at beskytte strandene, men ikke at beskytte skovene, vandløbene, fuglebeskyttelsesområderne osv.? Hvis der er en anden prioritering, så er det jo fair nok, så skal man bare sige det. I øjeblikket blafrer svaret i vinden, og der er ingen, der bare anstrenger sig for overhovedet at komme med et fornuftigt svar.

Kl. 15.35

Endelig føler jeg trang til at sige til hr. Ole M. Nielsen, at jeg opfatter hans noget hidsige udfald i denne her sammenhæng som et udslag af, at han har haft en interesse i at påvirke regeringen i den rigtige retning. For det anerkender jeg. Det resultat, der har været af hr. Ole M. Niensens anstrengelser, har alt sammen trukket i den rigtige retning, men fra et meget skidt udgangspunkt.

Det er klart, at når man går ind i et sådant arbejde, skal man vurdere, om det er nok til, at man så stemmer for den samlede lov, ja eller nej. For os var det bittesmå fremskridt i forhold til en

samlet set stor forringelse, og derfor var det ikke nok.

Men hr. Ole M. Nielsen er åbenbart blevet så begejstret for sine egne små fremskridt, at han nu påtager sig den, synes jeg, umulige opgave at forsvare helheden, og det er fair nok, at man vælger sådan. Det er realpolitikeren i arbejde. Jeg synes bare ikke, man har fået meget for sin store velvilje. Derfor synes jeg heller ikke, at man skal blive så voldsomt vred på os andre, der har det store perspektiv og den samlede lovs konsekvenser for øje.

Det bliver nævnt, at der skulle være tale om en misundelsespolitik fra oppositionens side. Hvorfor kan man ikke unde nogle få mennesker, at de får en dejlig bolig? Jo, bestemt. Hvis man kan få en fordel for det enkelte menneske, uden at det går ud over helheden og det fælles og andres interesser, så skal man selvfølgelig støtte det til enhver tid. Man skal da ikke holde det nede, bare fordi man ikke kan lide, at de får en fordel. Naturligvis ikke.

Det, vi her er bekymrede for, er tværtimod, at det kommer til at gå ud over nogle. At det er de få, der får en fordel, som går ud over de mange, og hvor skadevirkningen er meget større end gevinsten for den enkelte. Det er, fordi der ikke er tale om nogen overordnet planlægning. Det er, fordi der ikke er tale om en godkendelse. Det er, fordi der ikke er mulighed for, at nogle myndigheder kan sætte sig ned og spørge: Er det her fornuftigt?

Der er en automatisk ret, uanset om man har et veldokumenteret behov eller ej, en automatisk ret til at opføre huse, nu heldigvis ikke længere i strandkanten, men alle andre steder i det åbne land, ved skovene, i skovene, ved åerne og vandløbene, ved beskyttede og fredede områder, og den automatiske ret vil selvfølgelig blive udnyttet, når det er økonomisk fordelagtigt.

Det er der i sig selv ikke noget kritisk i. Men det er kritisk, at et flertal af lovgivere giver mennesker den mulighed for at opnå økonomisk vinding ved at ødelægge det åbne land. Derfor vil jeg gerne spørge regeringspartierne, og jeg ved godt, at sandsynligheden for at få svar er relativt ringe, men så er spørgsmålet i hvert fald stillet:

Er det i virkeligheden et opgør med hele den samlede tankegang bag dansk planlægning, at vi har en planlovgivning, hvor vi siger: Der er byer, og der er landsbyer. Der er erhvervsarealer, og der er ikkeerhvervsarealer. Der er et åbent land reserveret til landbrug, rekreative områder

osv.? Er det et opgør med den tankegang, og ønsker man i virkeligheden, at alt kan være hvor som helst? At erhverv, boliger frit skal kunne brede sig i det åbne land, når den enkelte synes, at det enten kunne være fordelagtigt for vedkommende selv, eller at det kunne være økonomisk attraktivt?

Hvis det er det samlede opgør med ønsket om en fornuftig, forudseende dansk planlovgivning, så synes jeg, regeringspartierne skylder at sige det.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Ole M. Nielsen for en kort bemærkning, og jeg vil lige gøre opmærksom på, at hvis hr. Ole M. Nielsen heller ikke ønsker at være ordfører, så må jeg slippe de andre ind med korte bemærkninger og så tilbage igen til hr. Ole M. Nielsen, for ellers bliver der ingen debat. Ellers må jeg henstille til andre, at man går ind som privatist.

Hr. Ole M. Nielsen skal selvfølgelig kun have ros for at deltage i debatten, men det må bare blive sådan, at hvis han ikke går ind som ordfører, og hvis der skal være en chance for, at folk kan komme til og det kan gå den anden vej, så må det blive på den måde.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Når jeg ikke siger ja til at tage ordet som ordfører, er det bare for at spare Folketingets tid, hvis vi kan nå det under de korte bemærkninger her. Det er kun derfor. Ellers kan jeg sagtens bruge 5 minutter til at snakke om det emne her, det skal ikke være noget problem.

Jeg synes sådan set, det var en udmærket tale, hr. Jørn Jespersen holdt, og der er meget, vi er enige om. Jeg er enig i, at der ikke er nogen enkelte, som må få en rettilighed, som i et omfang går ud over offentligheden. Det er jeg fuldstændig enig i. Det må der ikke. Men det fik vi jo også bekræftet omkring strandbeskyttelseslinjen.

Vi havde et møde ude i kabinettet, umiddelbart efter at vi havde trukket sagen tilbage, med Miljøministeriets og Skov- og Naturstyrelsens jurister. Det var klokkeklart, at der ikke var tale om, at man kunne plastre til. Der var tale om, at landbrug, der ligger i strandbeskyttelseslinjen, kunne udvide med en driftsbygning, hvis de driver et aktivt landbrug, og der er behov for det, men ikke at de kan bygge medarbejderboli-

ger eller aftægtsboliger. Det er nøjagtig, ligesom det hele tiden har været.

Det nye er så, og det var det eneste nye heri, at det er rigtigt, at den eksisterende bygning kan man nu – i stedet for at omdanne den til maskinhus eller lade den forfalde – faktisk indrette til en bolig. Det synes jeg egentlig er positivt. Jeg synes ligefrem, det er en økologisk forsvarlig udvikling, at man udnytter eksisterende bygninger i stedet for at slæbe sammen til en ny.

Undskyld, jeg nåede ikke mere. Det tyder på, at vi skal have en ordførerrunde.

Kl. 15.40

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der bliver lejlighed til det, for jeg har tilladt, at både hr. Carsten Hansen og fru Pernille Blach Hansen går ind med korte bemærkninger til hr. Ole M. Nielsen. ... Jamen altså, jeg kan jo ikke tvinge folk på talerstolen. Det kan jeg altså ikke.

Så er det først hr. Carsten Hansen med en kort bemærkning til Ole M. Nielsen. Det er til-

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Det bliver en underlig debatform. Vi oplevede det også sidste gang, hvor jeg tror der var 16 korte bemærkninger fra regeringspartierne til mig, men de ville ikke tage ordet selv. Det kan godt være, at man ikke kan tvinge nogen efter grundloven til at tage ordet, men lidt fairness kunne man da forlange i det mindste og lidt debat om de her ændringsforslag. Det er da underligt.

Men jeg bliver nødt til at spørge: Hr. Ole M. Nielsen må da medgive, at der var tvivl, der var helt fuldstændig berettiget tvivl om det her. Tror hr. Ole M. Nielsen med det kendskab, han har til miljøministeren, at vi havde fået noget som helst på det her, hvis der var tvivl i hans sind om det? Hvis han havde været fuldstændig bombesikker, så havde der ikke været noget. Derfor fik vi det. Men må jeg spørge igen: Ønsker hr. Ole M. Nielsen et opgør med den politik, vi har haft hidtil, hvor der ikke kan bygges i skovene, hvor der ikke kan bygges ude ved vores strandbeskyttelseslinje, langs søer og skove?

Vi må da kunne få et klart svar, og ellers kunne hr. Ole M. Nielsen jo bare bakke op, så var usikkerheden væk. For der er åbenbart usikkerhed.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg er glad for, at det i det mindste er muligt at diskutere med Kristeligt Folkeparti, når nu regeringspartierne og Dansk Folkeparti tilsyneladende igen demonstrerer deres magtarrogance.

Det, vi er optaget af, er selvfølgelig at sikre, at der ikke kan bygges medhjælperboliger eller aftægtsboliger i skovbrynet, i Gudenådal, rundt om Silkeborgsøerne eller rundt om Furesøen.

Det er det, vi er optaget af. Det troede jeg også, hr. Ole M. Nielsen ville være, og derfor vil jeg gerne spørge Kristeligt Folkepartis ordfører:

Har hr. Ole M. Nielsen fået en garanti fra miljøministeren om, at der ikke med denne lovændring vil være en eneste ny aftægtsbolig eller medhjælperbolig i åbeskyttelseslinjen, i skovbyggelinjen og omkring søerne? Har hr. Ole M. Nielsen fået den garanti, for når Venstre og Det Konservative Folkeparti ingen bemærkninger har, så kan det være, Kristeligt Folkeparti har det. Og hvis det viser sig, at der med denne her lov i hånden bliver bygget boliger de steder, vi andre i hvert fald gerne vil beskytte, f.eks. inden for skovbyggelinjen, vil hr. Ole M. Nielsen så være med til at få lappet hullet efterfølgende?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg har nu fået tilsagn om, at hr. Ole M. Nielsen melder sig som ordfører. Han skal selvfølgelig have lov at svare nu, det er klart, men først kommer hr. Jørn Jespersen. Så bliver resten af de korte bemærkninger mellem hr. Ole M. Nielsen og hr. Jørn Jespersen.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Ja, dybest set er det vel formelt mig, der svarer på spørgsmål fra hr. Ole M. Nielsen lige i øjeblikket. Men det bliver en noget rodet debat, for Venstres ordfører skulle have haft ordet: ønskede ikke at begrunde sit partis holdning, Dansk Folkepartis ordfører skulle have haft ordet: ønskede ikke at begrunde sit partis holdning, og Det Konservative Folkepartis ordfører skulle have haft ordet: ønskede ikke at begrunde sit partis holdning.

Derfor er det stakkels hr. Ole M. Nielsen, der nu hænger på det hele, og det er da næsten synd, selv om han har fået rodet sig ind i noget snavs her, at han skal tage hele skraldet for det. Men vi bliver jo nødt til at spørge hr. Ole M. Nielsen som den eneste repræsentant for parti-

erne bag denne her lovgivning, der vil have ordet:

Er det hr. Ole M. Niensens vurdering, hvis man stemmer denne her lov igennem og ikke de to sidste ændringsforslag fra oppositionen minus hr. Ole M. Nielsen, vil der så kunne bygges i skovene? Nye aftægtsboliger, nye medhjælperboliger med de dokumentationskrav, eller rettere sagt mangel på samme, der er i loven, og med de frastykningsmuligheder. Vil det være muligt? Jeg vil stadig væk appellere til, at andre partier også prøver at svare på det meget centrale spørgsmål, men det har jeg opgivet at se særlig positivt på. Så hr. Ole M. Nielsen på alle partiernes vegne: Vil det være muligt?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Ole M. Nielsen får en kort bemærkning nu og lejlighed til at svare på de spørgsmål, der bliver stillet. Senere får han lejlighed til at uddybe det grundigere, når tiden kommer.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg har nok somme tider følt mig i en situation, hvor jeg var både stakkels, og hvor jeg syntes, det var synd for mig, men det er jeg slet ikke lige nu, overhovedet ikke lige nu. Der er slet ikke nogen problemer for mig.

Kl. 15.45

Jeg vil nøjes med at svare på det sidste: kan der bygges i skovene? Det er et kompliceret spørgsmål, det må jeg erkende. Når jeg generelt går imod faconen hos oppositionspartierne, som mit parti ikke er mellem lige nu, men som det somme tider er mellem, er det på grund af, at de kommer med dette her 2 dage efter, at vi begyndte tredjebehandlingen. Vi er jo en samling af ansvarlige partier i dette Folketing, og hvis det, vi laver nu her lige før grundlovsdag, skulle vise sig at være galt, er vi da parat til at tage det op igen. Det er klart, det kan vi altid gøre. Vi har i øvrigt ikke indgået et forlig om det, vi har kun indgået en aftale om, hvordan vi stemmer, så vi kan godt tage det op med hvem som helst.

Med hensyn til skovene ved jeg ikke, hvor mange slags skove, vi har. Vi har statsskove, vi har fredede skove, vi har fredsskove, og vi har privatskove uden forpligtelser, så jeg kan ikke svare på det hele på én gang. Men statsskovene har vi rimelig styr på, fredede skove har vi rimelig styr på, og i fredsskove kan man ikke. Men så kan der være en landmand, der har været så uheldig at plante nogle træer, som er blevet til

en skov, som vi er glade for at se på. Skulle det fratage ham muligheden for at bruge de muligheder, en landmand i øvrigt har, hvis han har en bedrift, hvor der er brug for at udvide produktionsbygningerne eller indrette medhjælper- eller aftægtsbolig, fordi han har plantet træer? Det synes jeg ikke skal komme ham til skade.

I den forbindelse kan det måske godt lade sig gøre at bygge umiddelbart op ad en skov. Jeg tør ikke garantere landmanden, at det kan lade sig gøre, der er en risiko for, at det ikke er muligt, men jeg synes da bare, det vil være helt rimeligt, at han kan få lov til det. Det er mit svar.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg vil godt sige, at det er svært på dette sene tidspunkt af debatten.

Hr. Ole M. Nielsen kommer ind som ordfører, og så får resten af ordførerne lejlighed til at diskutere med hr. Ole M. Nielsen. Men da det er hr. Jørn Jespersen, der i øjeblikket har debatten med hr. Ole M. Nielsen, skal den selvfølgelig afsluttes, og derfor er det nu hr. Jørn Jespersen, der svarer hr. Ole M. Nielsen.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Ja, men det er jo også, fordi hr. Ole M. Nielsen i en eller anden forstand er ordfører for Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, at det bliver så svært. Det er vores eneste chance for at tale med nogen af dem, der vil vedtage lovforslaget, og det er det, der gør det så interessant at tale med hr. Ole M. Nielsen i denne sammenhæng – måske endnu mere interessant, end det plejer at være.

Jeg er glad for, at hr. Ole M. Nielsen siger, at det med skovene er et meget kompliceret spørgsmål, for det er jeg enig i. Han siger også åbent, at hvis der viser sig at være et problem, og vi har lavet noget forkert, må vi være så ansvarlige, at vi tager det op igen. Det er jeg glad for.

Men jeg er af den klare overbevisning, at det vil vise sig at være forkert, og at man har lavet noget forkert. I både statsskove, private skove, fredede skove og fredskov bliver det i et eller andet omfang muligt at gøre mere, end man kan i dag, og jeg tror, det i de fleste tilfælde bliver muligt at opføre medhjælperboliger og aftægtsboliger uden dokumentation. Man kan lægge dem dér, hvor det økonomisk og beliggenhedsmæssigt er attraktivt, og det bliver muligt at frastykke dem.

Derfor skal jeg bare spørge, om hr. Ole M. Niensens tilsagn om, at spørgsmålet skal tages op igen, hvis der viser sig at komme problemer, er på alle partiernes vegne. Er de parat til at tage spørgsmålet op igen? Er der den sikkerhed? Jeg bliver nødt til at spørge hr. Ole M. Nielsen, for jeg kan ikke spørge de andre partier.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Ole M. Nielsen for tredje gang, og så får han jo lejlighed til at sige mange ord om det om lidt i svarene til de andre ordførere.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Nej, jeg kan ikke svare på de andre partiers vegne; det kan jeg under ingen omstændigheder. Men jeg kan give tilsagn om, at hvis det her viser sig at løbe af sporet og udvikle sig til noget andet, end vi har ønsket, er vi helt klart indstillet på at tage det op igen. Det er helt oplagt.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Jørn Jespersen, og så går vi derefter til fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det er jo meget sympatisk, at Kristeligt Folkeparti vil tage det op, men det giver jo ikke flertal for at tage det op. Derfor er det jo interessant, om Kristeligt Folkeparti har en sikkerhed: Hvis Kristeligt Folkeparti erkender, at det er galt, har man så sikkerhed for, at man kan få det op, og at man ikke bliver blokeret af Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, hvis de siger, at de ikke synes, det er noget problem – måske fordi det i virkeligheden var det, der var intentionen? Har Kristeligt Folkeparti sikkerhed for at kunne få taget det op, hvis partiet selv mener, at der er et problem?

Det næste spørgsmål er: Kunne der ikke blive tale om ekspropriation og dermed erstatning i forbindelse med påbegyndte projekter, inden hr. Ole M. Niensens erkendelse er nået tilstrækkelig langt?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg bliver nødt til at stå fast ved det, som er besluttet, og det vil sige, at hr. Ole M. Nielsen får lejlighed til at svare, når han kommer på som ordfører.

Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Som jeg også sagde ved andenbehandlingen af dette lovforslag, betragter vi i Det Radikale Venstre forslaget som et af de vigtigste overhovedet, vi beskæftiger os med i denne samling. Det hænger sammen med, at vi taler om selve grundloven for det åbne land, og det er også baggrunden for, at vi er rimelig grundige i hele arbejdet med lovgivningen.

Jeg vil gerne indledningsvis sige tak til ministeren, fordi ministeren turde lade tvivlen komme til udtryk forleden aften, da vi havde tredjebehandlingen af forslaget. Jeg synes egentlig, det er prisværdigt, at en minister tør stå her på Folketingets talerstol og sige: Jamen jeg er simpelt hen i tvivl.

Kl. 15.50

Da jeg stillede spørgsmålet, om ministeren kunne bekræfte, at det ikke blev lovligt at opføre boliger inden for eller på strandbeskyttelseslinjen, var jeg faktisk rimelig sikker på, at ministeren ville gå herop og sige: Nej, det kan man selvfølgelig ikke. Men ministeren sagde noget helt andet. Ministeren gik op og sagde: Jo, det vil jeg mene man kan. Så syntes jeg faktisk, verden så fuldstændig anderledes ud, og det er også en bemærkning til hr. Ole M. Nielsen om, hvorfor vi går i gang så sent. Det er, fordi tvivlen faktisk først opstod meget sent i mit sind, og jeg tror egentlig også i miljøministerens sind.

Miljøministeren er i pressen blevet beskyldt for, at han muligvis har spekuleret i det her og undladt at oplyse Folketinget om, at der kunne bygges på den anden side af strandbeskyttelseslinjen. Men det tror jeg ganske enkelt ikke om ministeren. Jeg er fuldstændig overbevist om, at ministeren havde reelle hensigter, og det synes jeg også har vist sig ved, at ministeren rent faktisk accepterede et samråd i udvalget og redegjorde for, at der faktisk var en tvivl – at han med andre ord også havde ret aftenen før, da vi havde andenbehandlingen: at det altså ikke var så sikkert, som vi måske alle sammen umiddelbart havde troet. Det synes jeg er prisværdigt, og jeg synes også, det er prisværdigt, at ministeriet i løbet af meget kort tid har fået lavet de nødvendige ændringer, som gør, at vi i dag har reddet kysterne.

I modsætning til hr. Ole M. Nielsen har jeg ikke snakket med én eneste jurist, der ikke har sagt, at det arbejde, vi lavede sammen – det samarbejdende folkestyre, for at vi nu skal være lidt højtidelige her på den sidste mødedag i Folketinget – hvor vi fik lavet nogle lovændringer,

vil de fleste jurister være meget lykkelige for, fordi de netop er med til at sikre en meget, meget præcis fortolkning; der kan ikke bygges på den anden side af kystbeskyttelseslinjen.

Hvad sker der så siden hen? Vi går såmænd alle sammen tilfredse fra mødet i Miljø- og Planlægningsudvalget, og jeg siger udtrykkeligt til miljøministeren: Jeg er tilfreds med det her. Vi laver en lille ændring i bemærkningerne, og det er jeg tilfreds med. Men så slår jeg op i Politiken om torsdagen, og her siger miljøministeren lige pludselig, at han nu vil sætte et større udredningsarbejde i gang med henblik på at finde ud af, hvordan lovgivningerne spiller sammen. Ministeren siger altså, at der ikke er nogen, der har styr på, hvordan lovgivningerne spiller sammen, for der er så mange teknikaliteter.

Og så siger han noget, som jeg måske ikke synes er så klogt, nemlig at ikke engang den tidligere miljøminister kan overskue lovgivningen. Det er ikke godt at sige sådan noget, synes jeg, for i virkeligheden er det altså sådan, at som minister er man selv nødt til at have fuldstændig styr på det, også selv om lovgivningen er meget, meget vanskelig. Man er simpelt hen nødt til selv at vide, hvad det er, man taler om. Men ministeren erkender åbent i Politiken, at det ved han ikke. Han ved ikke, hvad han taler om, han ved ikke, hvilke konsekvenser denne lovgivning vil få.

Jeg vil sige, at jeg var måbende. Jeg gik til Det Radikale Venstres gruppemøde og sagde: Tænk, vi har en minister, der melder åbent ud og siger, at han ikke ved, hvad lovgivningen handler om. Jeg blev nervøs, virkelig nervøs, jeg begyndte at tænke igennem, hvor der i øvrigt kunne være huller, og jeg spurgte de mennesker til råds, som er til rådighed.

Så kom vi selvfølgelig i tanke om alt det, vi har stillet spørgsmål om: Hvad med skovene? Hvad med åbeskyttelseslinjerne? Hvad med Gudenådalene? Hvad med området omkring Arresø, osv. osv.? Alle de områder, som jeg tror, vi alle sammen føler et behov for at beskytte. Jeg tænker ikke mindst på skovene. I den forespørgselsdebat, vi havde om skovene, hørte jeg både Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti melde meget prisværdigt klart ud, at man ikke under nogen omstændigheder vil have, at der bygges i skovene; sådan forstod jeg i hvert fald Det Konservative Folkeparti.

Derfor stillede vi spørgsmål og bad om teknisk bistand til at få lavet et ændringsforslag, der kan sikre, at der ikke kan bygges i skovene,

at der ikke kan bygges langs åerne, og der ikke kan bygges i de fredede områder, i naturbeskyttelsesområderne osv. Vi skrev også til ministeren, at hvis han havde mulighed for at godtgøre, at der ingen problemer er, ville vi ikke stille ændringsforslaget.

Kl. 15.55

Klokken 10 i går aftes får jeg så at vide, at ministeren ikke kan bekræfte, at der ikke bliver problemer med hensyn til de naturbeskyttelsesområder, vi taler om, f.eks. skovene. Altså stiller vi ændringsforslaget. Sådan må det nødvendigvis være.

Nu vil jeg gerne bede ministeren om at komme herop og svare på følgende spørgsmål: Er der mulighed for, at et landbrug, som ligger på eller inden for skovbeskyttelseslinjen, har mulighed for at opføre en aftægtsbolig eller en medhjælperbolig, hvis driften nødvendiggør det?

Keld Albrechtsen (EL):

Det flertal i Folketinget, som opstod efter folketingsvalget den 20. november i fjor, har i mange henseender i de forløbne måneder optrådt med meget betydelig arrogance. Men behandlingen af dette lovforslag er dog indtil nu topmålet af arrogance.

Det, vi har oplevet under sagens behandling, er, at der på det ene punkt efter det andet har vist sig alvorlige problemer og spørgsmål, hvis rækkevidde og fortolkning ingen har kunnet svare klart på. Det gjaldt også, da vi gennemgik hele området om udviklingen af butikkerne. Heller ikke dér er der styr på, hvad loven vil medføre af konsekvenser.

Ministerens er ved at rejse en skamstøtte over sig selv med dette lovforslag, og i spørgsmålet om skovene er det simpelt hen ministerens troværdighed, der står på spil.

Ministeren kaldte os over til et møde på et tidspunkt for nogle måneder siden, fordi ministeren ønskede at komme med en tilkendegivelse om, at skovene ikke skulle røres. Det havde der tidligere været forlydender om, men det ønskede man at få bragt klarhed over, og så kommer man med dette løfte: skovene skal ikke røres.

Så rejses der en debat i Folketingssalen, og de, der deltog og lyttede til den debat, vil kunne huske, at man begyndte med at fremsætte en vedtagelse, som skulle sikre, at skovene ikke kunne røres. Men så underløb hr. Vesselbo det pågældende forslag til vedtagelse, og efter den debat

står der så tilbage, at man til næste år vil komme med en ændring af skovloven, som kan åbne for aktiviteter i skovene af hidtil uset omfang.

Nu fortsætter man så på samme måde, og det er derfor, jeg udtrykker det sådan, at det er ministerens troværdighed, der står på spil. Ministeren kan få det problem, hvis han ikke passer på og besinder sig, og det kan jo ske endnu i dag. Ministeren kan risikere at få samme problemer med planlægningsloven, som hr. Poul Nyrup Rasmussen i sidste valgperiode havde med efterlønnsloven, og det er da alvorligt, hr. minister.

Dertil kommer så, at forslaget er et gigantisk eksempel på lovsjusk. En lang række bestemmelser i forslaget er ganske enkelt ikke underbygget, og konsekvenserne er ikke klarlagt. Det markante eksempel er selvfølgelig det, der diskuteres her i dag i forbindelse med ændringsforslagene, hvor ministeren i går oversendte et notat, hvor han indrømmer, at han ikke kan godtgøre, som han formulerer det, at der ikke vil kunne ske ændringer vedrørende skovbyggelinjen og sø- og åbeskyttelseslinjen. Han indrømmer altså simpelt hen, at det kan han ikke sikre, men alligevel afviser ministeren at støtte ændringsforslag, der vil sikre det.

Jeg vil egentlig godt bede ministeren forklare, hvad det rent faktisk er, der foregår. Ministeren indrømmer, at hans eget lovforslag er gennemhullet som en si, men der foreligger en løsning på problemet i form af nogle ændringsforslag. Men jeg har forstået det sådan, at de ændringsforslag, som ministeren selv har udarbejdet rent teknisk, og som løser det problem, vil ministeren ikke støtte. Jeg vil gerne bede ministeren forklare, om det virkelig forholder sig sådan, for så er det, der foregår, jo tæt på at være fuldstændig ubegribeligt.

Kl. 16.00

Vi havde jo alle sammen som udgangspunkt den holdning – det havde vi i hvert fald i Enhedslisten, og det har jeg også sagt til ministeren – at vi faktisk gerne ville være med til at se på, hvordan man kunne få mere liv på landet, hvordan man kunne få indpasset små virksomheder i de små samfund, osv. Men det er jo ikke det, der åbnes for med dette her, og det er jeg også nødt til at sige til hr. Ole M. Nielsen, som er blevet vildledt og vildført noget så frygteligt af ministeren i denne sag – noget så frygteligt!

Det, der bliver tale om – og det er jo indlysende – er, at der bliver bygget dér, hvor der er økonomisk interesse i det, og hvor er der økonomisk interesse i det? Ja, det er især i omegnen af

de største byer i Danmark, i omegnen af København og i omegnen af Århus. Dette lovforslag vil blive brugt til at bygge boliger, der kan blive solgt til velstående mennesker fra storbyerne, som så kan skabe en spredt og ustruktureret byudvikling i Århus Amt, Frederiksborg Amt, Roskilde Amt og Københavns Amt. Men det vil ikke give liv på landet, for det ville forudsætte, at der blev skabt grundlag for en erhvervsudvikling. Ellers bliver der jo ikke bygget til det formål, og det ligger der ingenting om i lovforslaget.

Forslaget vil skabe det, man på engelsk kalder urban sprawl, for det er nemlig gennemprøvet i udlandet med dybt negative resultater, bl.a. i England, og vistnok inspireret af Margaret Thatcher, som jo også er ærkeliberalist. Hun fik den idé at slippe byudviklingen fri i området hele vejen rundt om London. Det var et vældig, vældig smukt område, men i dag kan man rejse over og se, hvad der sker, hvis den mest velstående del af storbybefolkningen får lov til at opkøbe ejendomme, som de har råd til at betale, i køreafstand fra deres arbejde i storbyen. Der er mange velstående mennesker i vore storbyer, som man så kan få placeret i skovene langs med Furesøen eller Gudenåen, som det er nævnt, men stadig i køreafstand fra den store by.

Det er lige nøjagtig det, der vil ske, hvis man slipper tingene løs, for det er der økonomisk drivkraft til, hvorimod der intet ligger i lovforslaget, som vil sikre en økonomisk drivkraft bag en egentlig udvikling af livet på landet. Det er en romantisk drøm, ministeren muligvis har, men det ligger ikke i forslaget.

Derfor er dette lovforslag en planlægningsmæssig skandale, som kan forårsage meget store ødelæggelser af vores natur, især i de amter, jeg har nævnt, men også i andre amter. Her vil det selvfølgelig være i mindre koncentreret omfang, og det vil nok især blive et amt som f.eks. Århus Amt, hvor naturplanlægningen vil komme fuldstændig ud af kontrol, fordi Århus Amtsråd, simpelt hen mister styret over tingene. Der opstår jo et retskrav hos de mennesker, der ejer de større landbrugsejendomme, og det betyder, at amtet ikke længere har nogen som helst mulighed for at styre udviklingen, hvor man plastrer skovrandene, Gudenåen og søbedderne til med boliger til den mest velstående del af Århus' befolkning. Det synes jeg er meget sørgeligt, og det vil blive dokumenteret.

Så spørger hr. Ole M. Nielsen, hvorfor man først kommer frem her i den sidste uge af sags-

behandlingstiden. Jamen det skyldes da, at der var ingen, der kunne forestille sig, at der var lagt op til et sådant kæmpehul i loven. Men så finder man ud af, at der er et kæmpehul i loven og en gigantisk uklarhed, og i går erkender ministeren så, at den er gal, og sender et brev over til Folketinget.

Kl. 16.05

Så forsøger hr. Ole M. Nielsen at gøre det til oppositionens skyld, at ministeren har skruet sit lovforslag forkert sammen, men jeg vil sige til hr. Ole M. Nielsen, at sådan kan man jo ikke arbejde. Vi arbejder på den måde, at vi prøver at finde ud af, hvad konsekvenserne er, og jeg håber, hr. Ole M. Nielsen vil have forståelse for, at det er nu engang også en oppositions opgave. Når et lovforslag er skruet så uigennemskueligt og teknisk ubegribeligt sammen, som dette lovforslag er, er det da nærmest et mirakel, som hr. Ole M. Nielsen burde takke den øvrige del af oppositionen for, at det rent faktisk lykkedes os at få gennemskuet det, få sat det på tryk og få ministeren til at erkende det, inden tidsfristen for vedtagelsen af det var udløbet.

Kl. 16.05

I Enhedslisten vil vi indstændigt opfordre et flertal i Folketinget til ikke at tromle dette lovforslag igennem i denne folketingsssamling. Det burde ikke være en livssag for regeringen og for Dansk Folkeparti at vedtage et sådant makværk ved brug af sit flertal hen over hovedet på resten af Folketinget og hen over hovedet på befolkningen. Det burde tværtimod være en demokratisk forpligtelse at få undersøgt og behandlet sagen ordentligt.

Vi har her i Folketinget ikke et godt ry i befolkningen med hensyn til, hvordan vi behandler sagerne i de sidste par uger inden sommerpausen, og jeg er bange for, at denne sag vil bidrage yderligere til det billede, der tegnes af den måde, som et flertal her i Folketingssalen arbejder på.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

Først lige en bemærkning til noget af det sidste, hr. Keld Albrechtsen sagde: I det omfang, jeg har oplevet mirakler, har jeg plejet at sende tanken en anden vej end til oppositionen, som jeg sådan set har haft mere tillid til.

Kære opposition: Indrøm bare, at det her raid er et raid imod en minister, hvis politik man ikke

kan lide. Jeg er da heller ikke enig med ministeren i alle ting, men i det omfang, jeg kan finde noget, vi kan samarbejde om – og det er der heldigvis en hel del af – gør jeg et stykke arbejde for det. Derfor bliver jeg lidt ophidset, som nogle har sagt, vred kan jeg ikke ret let blive, men måske en smule ophidset, når min troværdighed bliver beklippet.

Hr. Keld Albrechtsen siger, at ingen kunne forestille sig, at der lå så store problemer i forslaget. Med den evne, man har til at have mistillid til regeringen, kunne man vel egentlig have forestillet sig noget i løbet af 4-5 måneder; der havde sådan set været god tid til at forestille sig alle de ulykker, der kunne ske. Men hr. Keld Albrechtsen fabulerer om ting, som ikke har noget som helst med dette lovforslag at gøre, om byggeri og plastren til alverdens steder, og at de rige ødelægger landet, og jeg ved ikke hvad der er galt.

Jeg vil selvfølgelig ikke beskyldte oppositionen mod forslaget for at have de tanker, men alligevel. I en seriøs avis som Information beskriver man i dag, at det her er en forøring til landbruget; hvis der bliver tale om de her 240.000 boliger, er det 57 mia. kr. lige ned i foret til landmændene, og det er da noget, der vil noget. Jeg synes faktisk, det er godt klaret. Jeg har også selv en ejendom, så jeg håber da, jeg får del i de penge. Hvis det kun er 100.000 boliger, der bliver ud af det, er det kun 24 mia. kr., men det er da også penge en fredag eftermiddag, når det skal være.

Den måde, man regner det ud på, er, at landbrugsjord, som nu kan blive til byggegrunde, normalt koster 2 kr. pr. m². Det passer i øvrigt ikke, den koster mellem 8 og 12 kr., men skidt med det, lad os nu ikke hænge os i småting. Man sammenligner det med, at byzonejord koster 344 kr., og det regner man så om til, at en byggegrund i byzone koster 240.800 kr., og sætter det i forhold til, at en landzonegrund vil koste 1.400 kr. Men man glemmer altså at regne med, hvad det koster at udlægge byggegrunde, og der er trods alt temmelig mange omkostninger her, har jeg lagt mærke til.

Afstanden mellem det, landmanden sælger landbrugsjorden for, og det, den koster som solgte byggegrunde, er ganske betragtelig. Jeg kan slet ikke forstå, at der er så store omkostninger ved at lægge landbrugsjord om til byggegrunde, men det er der altså åbenbart.

Så lige en kommentar til den bemærkning, at nu bliver jorden inde omkring byerne overflø-

dig, for nu vil alle købe den billige jord til 2 kr. pr. m² ude på landet. Det var jo også landmænd, der solgte jorden omkring byerne. Der er jo ikke ret mange andre end landmænd og kommuner, der ejer jord, som ligger lige omkring byerne, og det må jo så skulle trækkes fra de der 57 mia. kr. henholdsvis 24 mia. kr., som landmændene nu tjener. De lede kapitalister, der sidder med jorden omkring byerne, går glip af gevinsten på den jord, de kunne sælge.

Det er det niveau, mistilliden til lovforslaget ligger på. Det er den slags spekulationer, at folk, der – undskyld mig – ikke har så forskrækkelig stor indsigt i økonomi og slet ikke i, hvad der kan betale sig at lave ude på landet, fortæber sig i. Der er allerede masser af bygninger til salg ude på landet, og hvorfor skulle det lige pludselig blive attraktivt for de forfærdelige kapitalister, der ejer landbrug, at købe de bygninger, som man kunne finde på at lave spekulationsbyggeri af? Hvorfor skulle folk vælte derud? Jamen jeg håber da, der kommer nogle derud.

KL 16.10

Jeg tror, hr. Keld Albrechtsen har ret i, at den største ændring selvfølgelig vil ske omkring de største byer, altså dér, hvor der er størst økonomisk vækst. Det er klart nok, men det bliver ikke det der skræmmebillede, som hr. Albrechtsen kender fra omegnen af London. Det bliver jo kun tilladt inden for 100 m fra eksisterende landbrugsbyggeri, der skal altså bygges inden for 100 m fra en eksisterende gård, der er ikke noget med, at man kan klistre det åbne land til, som det har været påstået, eller at man kan bygge på strandene.

Det er jo lidt besynderligt at komme til at stå og forsvare regeringen, for det er der sådan set ikke megen grund til, og det er ikke mit ansvar. Men jeg er gået ind i sagen, fordi det var en sag, der var interessant for mig, og jeg havde tre udgangspunkter.

Det ene er, at jeg hele tiden har været bekymret ved at overføre landzonekompetencen fra amterne til kommunerne, og den bekymring har jeg sådan set ikke fået gjort noget ved, i hvert fald ikke ud over at få opklaret, hvor mange begrænsninger der er for kommunernes landzonekompetence. Det andet er, at jeg har været interesseret i at skabe mere liv på landet, og her har vi fået noget ud af det. Vi har fået forslaget til lempet mine holdninger lidt mere, end der oprindeligt lå i det. Og det tredje, som vi ikke har snakket så meget om, er detailhandelsdelen,

som vi også har fået ændret i en sådan retning, at detailhandelsorganisationerne nu er tilfredse.

32 eller 42 organisationer skrev et vildt overdrevet brev, må jeg sige. Det var noget overdrevet i forhold til det, oppositionspartierne gør i disse dage, men de kom på dagsordenen, og de fik måske lidt ud af det. De fik da råbt os op, så vi fik taget virkelig alvorligt fat og fik formulere, hvordan man skal beskrive en bymidte, så man ikke kan udvide bymidten og bygge store varehuse i udkanten af byerne.

Jeg har interesse for og vil gerne beskytte den skrøbelige og svage, men utrolig gode butikstruktur, vi har med mange selvstændige erhvervsdrivende og mange udvalgswarebutikker osv. i de eksisterende bycentre. Det er værdifuldt for vores samfund at have det på den måde i stedet for at få hele omsætningen flyttet ud i periferien af byerne, så bycentre ligger øde og tomme hen, bortset fra nogle enkelte banker og forsikringselskaber og et pizzeria, hvis der er blevet et gammelt hus tilbage, men ellers ikke noget liv i de gader. Sådan ser vi det jo i andre lande, hvor man ikke har en planlov, sådan som vi har.

Et andet must eller en anden interesse for mig angående detailhandelsstrukturen er, at jeg også gerne vil beholde udvalgswarebutikker i de mindre byer – altså ikke i de landsbyer, hvor en butik ikke rigtig kan løbe rundt, men i det, som vi kalder kommunecentre, byer med fra 3.000 til 12.000-15.000 indbyggere. Her mener jeg, vi har fået nogle ændringer og nogle præciseringer ind i lovforslaget, og i hvert fald er de mennesker, der har mest forstand på det, nemlig de detailhandlende selv, nu tilfredse med forslaget.

Der blev spurgt, om jeg kan tage lovforslaget op, hvis der ikke er flertal for det. Nej, jeg kan ikke ændre noget, der er et flertal for, men det er alligevel derfor, jeg gik ind i sagen. Jeg kunne ikke forhindre, at landzonekompetencen blev flyttet over til kommunerne. Jeg ville egentlig helst have undgået det, men jeg kunne ikke forhindre det, og hvis jeg bare havde sat mig tilbage med hænderne i skødet, kunne jeg heller ikke have forhindret, at der skete de uheldige ting i detailhandelsstrukturen. Det var det, der bekymrede mig, og derfor gik jeg ind i sagen, men derfor kan jeg selvfølgelig ikke tage sagen op og ændre tingene, hvis der ikke er et flertal for det. Det er nøjagtig den situation, vi har i dag.

Men hvis vi må se på det i den anden situation, tror jeg i øvrigt, at de nuværende regeringspartier er til at snakke med. Jeg tror ikke, at de er så

vilde og forfærdelige, som nogle tror de er, jeg tror da ikke, at de vil have hele vort landskab ødelagt, slet ikke. Jeg tror, vi kan snakke om det, og vi har da i øvrigt fået et tilsagn fra ministeren om, at vi kan se på det, hvis det går for galt.

Jeg tror ikke, jeg skal bruge mere tid nu. Jeg kan se, at der allerede er stillet spørgsmål, så jeg får nok lov til at rette op på det, jeg ikke nåede at få sagt her.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er foreløbig fire korte bemærkninger, og det er hr. Carsten Hansen, hr. Keld Albrechtsen, fru Pernille Blach Hansen og hr. Jørn Jespersen.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg vil godt starte med at sige tak til hr. Ole M. Nielsen for at tage ordet, for det giver da i hvert fald mulighed for at komme i debat. Jeg har også respekt for, at hr. Ole M. Nielsen ikke kan svare for hele den samlede regering.

Det er i øvrigt skægt, at hr. Ole M. Nielsen bruger terminologien »oppositionen«. Det må være i dette spørgsmål, for ellers plejer hr. Ole M. Nielsen at være med i oppositionen.

Det blev jo en lang generel debat, ikke så meget om ændringsforslagene, men mest om selve planloven. Men vil hr. Ole M. Nielsen ikke medgive, at der har været en fuldstændig berettiget tvivl? Selv ministeren måtte jo medgive, at det var nødvendigt at trække lovforslaget tilbage til udvalget, og jeg vil også gerne sige, at det var fint, han gjorde det, og der er jo også kommet ændringsforslag.

Kl. 16.15

Hvis der er den mindste tvivl i også hr. Ole M. Nielsens hjerte med hensyn til, om der kan bygges inden for skovlinjen og inden for vandbyggelinjen osv., så lad os da få den sikkerhed. Vil hr. Ole M. Nielsen ikke være med til det? Han er jo forligspartner i spørgsmålet.

(Kort bemærkning):

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Ole M. Nielsen bliver ved med at kritisere de øvrige oppositionspartier, fordi vi trækker spørgsmålet om bl.a. skovbeskyttelseslinjen frem. Men hr. Ole M. Nielsen kan vel bekræfte, at det rent faktisk var sådan, at vi havde en skovdebat, og i den skovdebat blev det fastslået, at der ikke skulle bygges i skovene – i hvert fald ikke før ministeren til næste år kom med en æn-

dring af skovloven. Det var resultatet af den debat.

Så kommer der nu et lovforslag, og vi kan da ikke vide, at der skjult i det lovforslag ligger et angreb på skovbyggelinjerne. Er hr. Ole M. Nielsen ligeglad med det, når det viser sig, at ministeren i et svar i går erkender, at han ikke kan garantere, at skovbyggelinjerne kan holde, men at det godt kan være, der kan bygges, og at der er et retskrav, hvis det er tilfældet? Jeg synes da, hr. Ole M. Nielsen burde forholde sig til det problem, men problemet er måske, at Kristeligt Folkeparti også er ligeglad med skovene?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Man troede næsten ikke, det var muligt, at man skulle rose en politiker for at tage ordet, men det er ikke desto mindre tilfældet, når man snakker om Kristeligt Folkeparti. Det må man sige.

Hr. Ole M. Nielsen er en mand af mod til forskel fra Venstre, hvor der bare sidder tre-fire medlemmer og kigger, Dansk Folkeparti, der har tre-fire medlemmer, der sidder og kigger, og Det Konservative Folkeparti, som er fraværende i debatten. Sådan skal det åbenbart være.

Jeg vil gerne spørge hr. Ole M. Nielsen: Hvis der er problemer med skovbyggelinjen; hvis der kan bygges huse inden for 300 m i omegnen af skoven – og det er der selvfølgelig nogle i Danmark, der vil vide og vil være fiffige nok til at udnytte, vi har som regel i Danmark sådan nogle kreative folk, der kan udnytte tingene til deres eget bedste – er det så noget, Kristeligt Folkeparti går ind for? Går man ind for, at der kan bygges på de få naturperler, vi har, så de få får en gevinst på bekostning af de mange?

Hvis hr. Ole M. Nielsen ikke går ind for det, er det jo nødvendigt at få sikkerhed nu, før lovforslaget bliver vedtaget. Hvis det først skal laves om efterfølgende, risikerer vi, at det bliver ekspropriation, og så skal vi igen til at kompensere en hel masse bønder økonomisk.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg ved ikke, om jeg kan få lidt af min opsparede tid fra ordførertalen, for ellers kan jeg vist ikke nå det hele. Hr. Carsten Hansen siger, at jeg normalt tilhører oppositionen. Nu kan det altså være lidt kompliceret at være midterparti, vi tilhører lidt begge sider, alt afhængig af hvad sagen handler om.

Der er berettiget tvivl om, hvad der kan lade sig gøre, siger hr. Carsten Hansen. Det er også det, hr. Keld Albrechtsen snakker om, og det er også det, fru Pernille Blach Hansen snakker om, nemlig om jeg vil være med til et skjult angreb på skovbyggelinjen? Det, det handler om, er, at der kun kan bygges, hvis der er et landbrug i forvejen. Der kan kun bygges driftsbygninger, hvis der er tale om et driftsbehov, sådan som tilfældet er allerede nu, og der kan kun bygges medarbejderboliger og aftægtsboliger, hvis der er et behov for det.

Jeg ved godt, at så vil oppositionspartierne sige, at der skal ingen dokumentation til. Nej, men der skal sendes en ansøgning om byggetilladelse til kommunen, og hvis der kommer en ansøgning til kommunen ude fra 27. kartoffelrække, vil teknikerne ved kommunen alligevel nok tænke: Hov, en byggetilladelse derude, hvad er nu det for noget? Og så skal der altså være tale om, at det skal være en medarbejderbolig eller en aftægtsbolig, det er de muligheder, der er. Selv om jeg ikke altid har tillid til kommunernes teknikere, tror jeg nok, at det vil de tage vare på, og ellers er der nok af folk rundt omkring, der vil klage, og vi har også Naturklagenævnet.

Og så kan der vel at mærke kun indrettes bolig i eksisterende byggeri. De muligheder, der er, er altså at udvide en driftsbolig, bygge medarbejder- eller aftægtsboliger, hvis der er behov for det, eller indrette en eksisterende bygning til bolig, hvor den hidtil kun har kunnet indrettes til tømrerværksted, eller hvad det nu måtte være. Det er de muligheder, der er.

Kl. 16.20

Om det kan lade sig gøre inden for skovbyggelinjen, kan jeg ikke svare på, men jeg anser det ikke for en ulykke, hvis det skulle være sådan, for der er jo ikke tale om at bygge alle steder langs skovbyggelinjen eller i skovkanten eller inde i skoven. Det er dér, hvor der helt konkret er en landbrugsbedrift i forvejen og ikke andre steder, og det, jeg beskriver her, kan altså ikke lade sig gøre inden for strandbeskyttelseslinjen og derfor nok heller ikke inden for åbeskyttelseslinjen, som vist er 100 m. Det mener jeg ikke det kan, det er jeg ret overbevist om at det ikke kan, og skulle det være tilfældet, ødelægger det altså ikke hele vores land. Men der er nogle mennesker, der får nogle muligheder for at komme ud og bo på landet og få et dejligt liv, og det lægger vi faktisk lidt vægt på.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Ole M. Nielsen har ret i én ting: vi kan ikke bygge alle steder. Der skal være et landbrug i forvejen. Hvis det er på over 30 ha, skal der ikke søges, så har man automatisk ret til det, og hvis det er på under 30 ha, skal man søge.

Men det, der ændrer sig nu, er jo, at kommunen bliver landzonemyndighed, at der ikke er nogen særlige dokumentationskrav, at man ikke skal igennem ansøgningsproceduren, når man ejer over 30 ha, og at der bliver lempeligere adgang til at frastykke. Og derfor bliver spørgsmålet jo: Betyder det så, at man kan bygge inden for skovbeskyttelseslinjer og åbeskyttelseslinjer, når det drejer sig om til habitatområder osv.? Hr. Ole M. Nielsen siger, at det kan han ikke svare på, men synes hr. Ole M. Nielsen ikke, det er lidt ubehageligt at være med til at vedtage et lovforslag, hvis konsekvenser på dette område ikke er kendt?

Det næste spørgsmål er: Ved hr. Ole M. Nielsen, hvor mange eksisterende landbrug, der hermed får den mulighed, der er lagt op til? Ville det ikke være raret at vide, hvor mange nybyggerier inde i skovene der bliver tale om, inden man stemmer for forslaget?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg er glad for, at alle de ordførere, der ikke vil tage ordet, er til stede i salen, og så vil jeg gerne spørge hr. Ole M. Nielsen for at få tingene helt klarlagt.

Som jeg forstod det, er det hr. Ole M. Nielsens opfattelse, at når dette lovforslag er vedtaget, bliver der mulighed for at indrette én bolig og bygge to andre boliger i tilknytning til en landbrugsejendom, der har behov for det, og som ligger på eller inden for skovbyggelinjen. Jeg vil gerne have, at hr. Ole Nielsen siger det én gang mere heroppefra.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg synes, hr. Ole M. Nielsen slap katten ud af sækken nu.

Jeg synes, hr. Ole M. Nielsen sagde – ellers må han korrekte mig – at der kan bygges en medhjælperbolig og en aftægtsbolig og indrettes en bolig i en eksisterende bygning. Det er ved at være sidst på en lang dag efter en lang dag i går, men alligevel slap den ud. Det kan man altså gøre, det bliver der et retskrav på.

Vi havde sidste gang diskussionen om dokumentation for at bygge. Jeg kan ikke huske spørgsmålet, men jeg mener, det var spørgsmål nr. 40, hvor vi fik et klart svar fra ministeren: der behøves ingen dokumentation for at gå i gang, for man skal kunne bygge til en medhjælper, der ikke er ansat endnu, og derfor er der ikke lagt noget dokumentationskrav ind overhovedet.

Det vil sige, at man kan gå i gang med at bygge til en medhjælper, der skal passe 40 høns eller noget andet. Men efterfølgende dør hønsene, eller medhjælperen får kolde fødder, og så står man med en bolig, det er muligt at frastykke ved salg eller andre ting. Er det dét, hr. Ole M. Nielsen ønsker?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hr. Jørn Jespersen siger, at nu bliver der automatisk ret på brug over 30 ha. Det er altså ikke anderledes, end at man skal søge en byggetilladelse, og det skal være antydnet, at der er behov for en medhjælper, en medarbejder.

Jeg kender da menneskenes mangfoldighed eller vankundighed, eller hvilket udtryk jeg nu vil bruge, men altså: Det skal – jeg må ikke sige dokumenteres, for det siger oppositionen, selv om det ikke er sådan – være sådan, at man kun kan søge om en medarbejderbolig, hvis der er behov for en medarbejder. Det er selvfølgelig, det er helt klart.

Jeg kender godt spørgsmål nr. 40, som hr. Carsten Hansen henviste til, men der er altså også et svar på spørgsmål nr. 94, tror jeg det var, som siger noget andet, og det holder jeg mig til. Det er nyere, og det er optrykt.

Kl. 16.25

Så spørger hr. Jørn Jespersen, om det ikke er ubehageligt, at det kan lade sig gøre at bygge inden for skovbyggelinjen. Nej, hvis der ligger et landbrug i forvejen, er det for mig at se ikke spor ubehageligt, det er det virkelig ikke. Og med hensyn til, om jeg ikke gerne vil have at vide, hvor mange bygninger der kan bygges rundt omkring i hele landet, rager det mig da en papand. Det, det handler om, er det enkelte sted.

Hvis jeg var ude at gå tur i skoven, og jeg stødte på en landbrugsbygning, der var udvidet – hvis det skulle forekomme – kunne det da godt ske, at det var så grimt, at jeg ville græmme mig over det. Men jeg tror da ikke, jeg ville gå og bekymre mig om, hvor mange tilsvarende bygninger der var på Sjælland, for jeg kan altså ikke rigtig se, at det kommer mig ved. Det, det hand-

ler om, er da det sted, hvor jeg er her og nu, og hvordan byggeri påvirker den lokale natur, der er på stedet. Om det er 25 eller 735 rundtomkring i Danmark, kommer da ikke sagen ved overhovedet. Det er da ikke interessant, ikke for mig i hvert fald.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen spørger, om jeg kan bekræfte, at det er muligt at bygge inden for skovbyggelinjen. Nej, det kan jeg ikke, men jeg vil altså acceptere det, hvis det er muligt. Men jeg må også sige, at jeg deler ikke den frygt. Jeg tror ikke, det bliver tilfældet, for vi har jo statskov, vi har fredskov, vi har fredet skov, og så har vi endelig privat skov, og private, der har været så letsindige at bygge på landbrugsjord, skal ikke straffes for det, vil jeg sige. De skal ikke gå glip af nogen rettigheder, fordi de har været så letsindige at bygge noget, der pynter i vores natur.

Der var overhovedet ingen kat i den sæk, må jeg sige til hr. Carsten Hansen. Alt det, vi snakker om her, har jo stået i lovforslaget hele tiden. Jeg har ikke lukket nogen kat ud af nogen sæk, som om jeg havde holdt noget hemmeligt, når jeg siger, at nu bliver det muligt, og så er det i øvrigt utrolig træls at holde en kat i en sæk.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Keld Albrechtsen og derefter fru Pernille Blach Hansen. Jeg har også hr. Jørn Jespersen og hr. Carsten Hansen skrevet op, hr. Carsten Hansen for tredje gang, og nu kommer fru Elsebeth Gerner Nielsen også på.

(Kort bemærkning):

Keld Albrechtsen (EL):

Nu nævnte hr. Ole M. Nielsen tallet 240.000, som jo er det antal boliger, der kan blive tale om, og han sagde selv, at der nok kunne blive tale om 100.000 i praksis.

Men hvis det er tilfældet, vil jeg godt spørge hr. Ole M. Nielsen: Hvis man nu tager f.eks. Århus Amt, er det jo et typisk dansk landskab med spredte skove, marker, åer osv., og derfor vil det være sådan, at de eksisterende landbrugsbygninger i en lang, lang række tilfælde ligger inden for beskyttelseslinjerne for en å, en skov osv. Jeg vil godt bede hr. Ole M. Nielsen bekræfte, at sådan er det danske landskab simpelt hen indrettet, og derfor vil det, man foreslår her, få voldsomme konsekvenser.

Så kan jeg forstå på hr. Ole M. Nielsen, at uanset at man ikke kan overskue konsekvenserne af forslaget, har Kristeligt Folkeparti besluttet, at

det vil man under alle omstændigheder bare acceptere. Men kan hr. Ole M. Nielsen ikke bekræfte, at i forhold til alle de høje målsætninger om lovkvalitet osv. er det rent lovgivningsteknisk en gigantisk gang lovsjusk, at man vedtager noget sådant, når det jo tydeligt fremgår af vores debat med hr. Ole M. Nielsen, at han ikke kender rækkevidden af det, han vedtager?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg ved godt, at hr. Ole M. Nielsen har et svagt punkt, når det gælder landbrugets forhold, og det er vel også derfor, han i denne sag ikke er så grøn, som han plejer at være, når det handler om miljøpolitik.

Men jeg synes, det er utrolig dejligt, at hr. Ole M. Nielsen nu siger, at det her vil måske nok betyde, at man gerne må bygge en bolig inden for en skovbyggelinje, og det har Kristeligt Folkeparti det helt fint med. Det er en ny politik. Er det virkelig Kristeligt Folkepartis opfattelse, at vi ikke længere skal friholde skovene, åerne og de større søer for byggeri i den nærmeste omegn? Kan det virkelig passe, at det er Kristeligt Folkepartis opfattelse? Det er jo konsekvensen af det, hr. Ole M. Nielsen lægger stemme til nu.

Og hvad med den uklarhed og usikkerhed, som Kristeligt Folkepartis ordfører selv har givet udtryk for? Bør den ikke komme miljøet til gode i en så stor sag, der risikerer at spolere nogle af vore fineste naturperler?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Ole M. Nielsen formulerede sig som følger: Hvis man vil bygge en medhjælperbolig, skal man antyde en begrundelse for at gøre det. Det synes jeg i og for sig er et meget godt ordvalg, for det, man helt præcist skal gøre, er at sige, at man ejer over 30 ha, og derfor har man en automatisk ret. Hvis så kommunen siger: Jamen har du en medhjælper, så vil vi godt have navnet på vedkommende – ja, så kan man sige: Nej, jeg har ikke ansat nogen endnu, men jeg regner med, at jeg kan ansætte vedkommende, når boligen står der.

Kl. 16.30

Hvis det så viser sig, at det kunne man alligevel ikke – ja, så står man med en tom bolig, og så har man jo bygget i god tro. Man har ikke gjort noget forkert, og kommunen har givet byggetiladelsen, og så er der jo ikke mere at komme efter. Så kan man leje huset ud, og når man så se-

nere søger om lov til at frastykke af særlige årsager, som det hedder, skal man godtgøre, at der virkelig er særlige årsager til det, og det kan f.eks. være, at det er bedst for bedriftens økonomi. Der er slet ingen problemer i det. Man kan bygge, forudsat at man har et landbrug i forvejen, men det er også den eneste forudsætning.

Og derfor er det jo interessant, hvor mange der er. Hr. Ole M. Nielsen er jo ikke bare en mand, der går tur med sin hund i en skov i den sammenhæng. Han er lovgiver.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det er med hensyn til de 240.000 og de 100.000. Hr. Keld Albrechtsen gik glip af mit eksempel, da jeg sammenlignede tallene den anden dag, så det tror jeg alligevel jeg vil bruge lidt tid på.

En anset forskningsprofessor regnede ud, at når der er så mange landbrug, bliver det ganget med fire til 240.000, og så er ministeren forpligtet til at vurdere, hvor mange der vil udnytte muligheden. Jeg sammenlignede med, at hvis vi nu vedtog, at der ved samtlige parceller i Danmark blev bygget to helikopterlandingspladser – en i forhaven og en i baghaven – var jeg helt sikker på, at professoren i Aalborg lynhurtigt kunne finde ud af, at når vi har 1,2 millioner parceller, bliver det ganget med to til 2,4 millioner helikopterlandingspladser.

Så skal ministeren vurdere, hvor mange der bliver udnyttet, uden i øvrigt at regne med, at de fleste altså ikke har plads. Der er for lidt forhave, og folk vil hellere dyrke kartofler i baghaven, og der er ikke ret mange, der ønsker larmen fra en helikopter, så de vil slet ikke have dem. Jamen det er på det niveau, vi debatterer og argumenterer her, og det er altså latterligt.

Med hensyn til lovsjusk er det da oppositionens problem, at det er lovsjusk. Forslaget har været til behandling i 4-5 måneder, så sæt jeg dog ind i stoffet og spørg alle de jurister, I nu har snakket med. Fru Elsebeth Gerner Nielsen har ikke snakket med andre jurister end dem, der mente, at det kunne lade sig gøre inden for strandbeskyttelseslinjen. Jeg kender altså også folk, der egentlig bekræfter det, man siger til dem, inden de har læst på stoffet, så det skal da nok passe. Men der er i hvert fald ikke afgivet ret mange juridiske responsa i sagen her, og det kunne man jo have bedt om for længe siden, for så kunne man have fået dem.

Med hensyn til min bløde plet og at det er en ny politik, at der nu kan bygges i kanten af sko-

ven: Jamen det er kun på et sted, hvor der er en bebyggelse i forvejen, og nyt byggeri er normalt pænt i modsætning til gamle huse, der ligger og falder sammen. Det er da ikke et problem.

Til hr. Jørn Jespersen: Det er rigtigt, at jeg kom til at sige, at skidt med, om han skal antyde noget, eller hvad han nu skal. Men kommunalbestyrelsen skal da kontrollere, at der er tale om en medarbejderbolig. Det er da rigtigt, at der kan opstå grums i sagen, men jeg føler mig ret overbevist om, at naboerne vil komme efter den pågældende kommunalbestyrelse, hvis de ikke bryder sig om det, og så vil de hænge den ud i avisen for det. Sådan foregår det bare rundtomkring. Og hvis det så endelig skulle ske, at der blev bygget et hus, ser jeg ingen ulykke i det, for det er mit andet udgangspunkt: jeg har ikke noget imod, at folk kommer ud at bo på landet.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Hr. Ole M. Nielsen sagde på et tidspunkt i starten af debatten, at vi debatterede på et niveau, som om vi ikke havde forstået lovgivningen; men jeg er nødt til at sige til hr. Ole M. Nielsen: Jeg opfatter de svar, hr. Ole M. Nielsen har givet nu, som om han ikke har forstået den, og jeg tvivler på, om hr. Ole M. Nielsen nogen sinde mere kommer til at tilhøre det grønne mindretal eller den grønne opposition, eller hvad vi nu vil kalde det, efter de svar, vi har fået her. De forsvarede i hvert fald ikke miljøet.

Er det ikke korrekt, at man kan frastykke en sådan medhjælperbolig eller en aftægtsbolig, hvis man sælger jorden? Er det ikke korrekt, at dokumentationskravet bliver yderligere slækket i den nye lov? Og er det ikke også korrekt, at det er noget nyt, at man kan bygge i skovbeskyttelseslinjen og inden for den, og at man kan bygge i å- og vandløbsbeskyttelseslinjerne?

Hr. Ole M. Nielsen sagde – jeg kan ikke helt huske udtrykket, men det er noget, der ligner – at han er fløjtende ligeglad, hvis der bare ligger en landbrugsbygning. Det er da noget fuldstændig nyt, at Kristeligt Folkeparti er fuldstændig ligeglad med de linjer, vi har fastsat for at beskytte vores natur.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Nu har vi så fået at vide, at det er hr. Ole M. Niensens opfattelse, at det er muligt at bygge to nye boliger og indrette én ny bolig i eksisterende

bygninger i landbrug, som ligger på eller på den anden side af skovbeskyttelseslinjen.

Kl. 16.35

Derfor vil jeg gerne vide: Hvad er hr. Ole M. Niensens holdning til det, man kunne kalde sø- og åbeskyttelseslinjerne? Mener hr. Ole M. Nielsen også, at det er sådan, at der skal være mulighed for at bygge huse i f.eks. Gudenådalen og i nogle af de andre smukke ådale, vi har, hvis der vel at mærke er et landbrug dér? Jeg er godt klar over, at man ikke kan bygge hvor som helst, men hvis der er et landbrug og man kan sige, at driften nødvendiggør en udbygning med f.eks. en medhjælperbolig eller en aftægtsbolig, kan det så lade sig gøre?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg bliver altså nødt til at spørge hr. Ole M. Nielsen om noget, for nu går det op for mig, at hr. Ole M. Niensens bedømmelse af hele denne sag åbenbart bygger på en simpel misforståelse, nemlig den misforståelse, at hr. Ole M. Nielsen tror, at de kommunale myndigheder kan kontrollere, hvad der sker, når det ønskes at opføre f.eks. en medhjælperbolig på ejendomme over 30 ha. Jeg vil godt bede hr. Ole M. Nielsen bekræfte, at efter lovforslaget kan hverken amt eller kommune forhindre det længere, blot man meddeler, at hensigten er, at den skal bruges til f.eks. en medhjælper.

Det er, som om hr. Ole M. Nielsen bliver ved med at sige: Nå, ja, men hvis det nu ikke er pænt, og hvis det nu ikke passer ind i landskabet, bliver det nok ikke godkendt alligevel. Jamen det skal *ikke* godkendes. Det er et retskrav, man slipper bare tingene løs, og derfor vil jeg godt bede hr. Ole M. Nielsen forklare heroppefra: Hvordan er retstilstanden? Er det et retskrav? Eller hvad er det for nogle muligheder for at gribe ind, som foresvæver hr. Ole M. Nielsen, men som vi andre ikke har kunnet se i lovforslaget?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg tilgiver gerne hr. Albrechtsen, at han ikke har læst lovforslaget, mens han havde orlov, men jeg har faktisk prøvet at forklare nogle gange, hvad det handler om, nemlig at der ikke er tale om et retskrav. Man skal have et behov.

Med hensyn til skovbeskyttelseslinjen og åbeskyttelseslinjen osv.: Jeg mener ikke, at det bliver muligt; jeg mener, det vil jeg sige helt tydeligt, at

det bliver ligesom med strandbeskyttelseslinjen. Men det er fuldstændig ligegyldigt, hvad jeg mener. Det bliver beklippet, uanset hvad jeg siger, og derfor kan jeg lige så godt sige: Jamen skulle det nu blive sådan, er det en katastrofe, og så må vi ændre det.

Men jeg tror ikke, det er sådan, og jeg synes ikke, vi kan blive ved med det her. Det er jo fuldstændig ligegyldigt, vi kunne lige så godt tage 3 timer en anden aften, og vi kunne taget 3 timer mere i aften, for vi kommer jo ikke længere. Man vil ikke tro på noget som helst af det, jeg siger.

Med hensyn til hvem der er med i det grønne mindretal, vil jeg sige til hr. Carsten Hansen, at da den tidligere miljøminister et par gange stillede sig tvivlende over for, om det grønne flertal var intakt, havde jeg faktisk et par gange lejlighed til at sige til ham: Jo, hvis Socialdemokratiet er med i det. Sådan kan man jo somme tider komme på kant med det, som andre mener man egentlig skulle være med i.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg synes, at det er meget interessant med hr. Ole M. Niensens helikopterlandingspladser. Mit indtryk er nu, at hvis hr. Ole M. Nielsen var en helikopter, ville han ikke kunne lette, fordi det drejer simpelt hen ikke hurtigt nok oppe oveni til at kunne lette, og det skyldes, at det simpelt hen er for uklart for ham, hvordan lovforslaget er bygget op.

Dokumentationskravet: Der skal ikke være nogen medhjælper. Der behøver ikke være ét eneste levende væsen, som udgør denne medhjælper. Ejeren af landbrugsbedriften får en automatisk ret til at opføre en medhjælperbolig, hvis han bare siger, at det på et tidspunkt er hans agt at søge en medhjælper, der vil flytte ind i den.

En aftægtsbolig: Jamen der behøver ikke være nogen forældre, der bare bor i nærheden eller nogen sinde kommer til det. Man skal bare tilkendegive, at ens gamle mor, der bor i den anden ende af landet, vil flytte ind i den, når den står færdig. Så ser hun et hus på 250 m² og siger: Hvad har han dog tænkt på, knægten? Det kan jeg jo slet ikke holde. Så står huset der, og så har kommunen godkendt det, og så er der ikke noget at komme efter. Man kan bygge hvad som helst i denne sammenhæng, og det er jo det, der vil ske, når kommunerne får landzonemyndigheden.

Derfor må jeg spørge hr. Ole M. Nielsen: Hvad er det for nogle dokumentationskrav, der overhovedet kommer i nærheden af at sikre, at der er tale om en reel medhjælper- eller aftægtsbolig?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

For nu at få én ting på det rene: Denne debat tager vi jo ikke, fordi vi gerne vil holde hr. Ole M. Nielsen i salen i 3 timer, selv om jeg synes, det er vældig hyggeligt. Vi tager debatten, fordi vi ingen svar har kunnet få fra regeringen, fordi miljøministeren ikke undervejs i debatten har taget ordet, og fordi der hersker total ukklarhed om, hvad dette lovforslag medfører. Der er tilsyneladende ingen, der ved det, og det synes jeg da er dybt problematisk.

Kl. 16.40

Nu kaster hr. Ole M. Nielsen pludselig en ny bold ind i debatten. Han mener, man godt kan bygge medhjælper- og aftægtsboliger inden for skovbeskyttelseslinjen, men ikke inden for åbenskyttelseslinjen. Hvordan hænger det sammen? Jeg synes, der er brug for, at ministeren eller en eller anden, der har juridisk forstand, og det må vel være ministeren, tilkendegiver, hvad lovforslaget betyder. Er det ikke et faktum, at hvis der bliver bygget nogle boliger f.eks. langs Gudenåen eller i skovbeskyttelseslinjen lige omkring skoven, eller landmanden har nogle planer, og Lovkoretet så fortryder og vil lave loven om, risikerer vi, at det er ekspropriation, så vi endnu en gang skal betale kompensation til nogle landmænd?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg sagde udtrykkeligt før, at jeg mener, det er det samme inden for skovbeskyttelseslinjen som inden for åbenskyttelseslinjen og inden for strandbeskyttelseslinjen: det kan man ikke, så det er der ikke noget med.

Det er nok muligt, at jeg ikke er så hurtig til at lette. Jeg har ganske vist visse naturlige forudsætninger for at i hvert fald at kunne snurre lidt rundt, men det skal nok passe.

Så bliver der spurgt, hvad der er af dokumentation. Nu foregår det jo sådan, at når vi har vedtaget lovforslaget, bliver der skrevet nogle vejledninger, og jeg ved ikke hvad alle de papirer hedder, som man skriver i ministerierne og sender ud til kommunerne, som skal administrere efter dem. Men dem skal ministeren ikke skrive.

Dem skal hans embedsmænd skrive, og dem har jeg i hvert fald i juridisk henseende mere tillid til end til ministeren, det er klart. Jeg tror, de vil gøre det på basis af det, der står i de minister-svar, som de i øvrigt selv har skrevet, og som vi har ønsket optrykt. De har i øvrigt gyldighed, selv om de ikke er optrykt, det er kun for at gøre det nemt at finde dem, de er optrykt.

Der bliver altså skrevet nogle vejledninger og cirkulærer og bekendtgørelser, og hvad det nu hedder, som kommunerne skal administrere efter, og der skal nok være nogle, der kommer efter dem, hvis de ikke gør det ordentligt. Det følger jeg mig helt overbevist om, ellers gør vi det i hvert fald selv.

Jeg er ikke ligeglad med, hvad der sker. Det er simpelt hen noget forfærdeligt sludder og vrøvl. Jeg har sagt for en time siden, at hvis tingene viser sig at løbe af sporet, tager vi dem da op og laver dem om, ligesom vi gør med andre ting.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Pernille Blach Hansen som privatist.

Pernille Blach Hansen (S):

Debatten i dag er vel bare endnu et symbol på det, vi har set regeringen og dens flertal præstere flere gange her i salen.

Vi har et tavst flertal, der ikke tør tage ordet, ikke tør argumentere for sine synspunkter og tilsyneladende ikke tør stille sig op imod dem, der har en anden mening. Vi kan ingen svar få overhovedet. Den eneste, der forsøger – lidt forjusket men han forsøger dog – er hr. Ole M. Nielsen. Men regeringspartierne ved Venstres hr. Eyvind Vesselbo, der sidder nede foran, og fru Hel-le Sjelle fra De Konservative og dertil to ordførere fra Dansk Folkeparti har ikke fundet anledning til overhovedet at tage ordet i denne debat. Jeg synes, det er ynkeligt, jeg synes, det er pinligt, og jeg synes, det er udtryk for en foragt for demokratiet, hvis væsen vel netop er, at man diskuterer.

Grunden til, at jeg synes, det er så slemt, er, at det, vi diskuterer lige nu, har vi jo ikke diskuteret før. Der ligger et nyt ændringsforslag, som er stillet uden for betænkningen af et mindretal, og vi ved ikke, hvordan Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti stiller sig til ændringsforslaget, for de har ikke sagt noget. De har ingen mening. Måske ved de ikke, hvad det betyder, måske kender de ikke forslagens indhold, men jeg bliver da dybt bekymret over, at der er politikere i dette land, der er så magtfuld-

komne, at de ikke ønsker at argumentere for deres synspunkter.

Især kan jeg slet ikke forstå, at fru Helle Sjelle fra Det Konservative Folkeparti ikke vil deltage i debatten om skovbyggelinjer. Er der noget parti, der har udtalt sig i den debat, vi tidligere har haft om at bygge i skovene, har det været Det Konservative Folkeparti. Men nu siger man ingenting, på trods af at hr. Ole M. Nielsen siger, at dette lovforslag måske betyder, at man nu kan bygge medhjælperboliger og aftægtsboliger klos op af skoven, helt ind i skovbrynet. Det er jo det, der er konsekvensen, men indtil nu er der ingen, der har taget ordet og modbevist det.

I svaret på det spørgsmål, vi har stillet miljøministeren, siger han:

»Som oplyst under samrådet den 29. maj 2002 vil jeg ikke kunne godtgøre, at lovændringerne ikke i praksis vil medføre ændringer inden for skovbyggelinjen og sø- og åbenskyttelseslinjen.«

Det vil altså sige, at ministeren ikke kan sige, at forslaget sikrer, at der ikke kommer boliger i skovkanten.

Hvordan kan Det Konservative Folkeparti støtte et sådant forslag? Jeg troede, det var et parti, der mente, at vore skove er kronjuvelerne i den danske natur. Men det tavse flertal har endnu en gang demonstreret, at man ikke ønsker nogen debat. Jo mindre debat og jo flere ting, man kan vedtage uden at sige noget, desto bedre er det.

Kl. 16.45

Det, der er slemt, er, at vi nu risikerer at få vedtaget noget. Hvis det så viser sig, at der bliver bygget boliger i skovkanten, og vi så senere vil lave det om, så er det måske ekspropriation. Så skal vi måske endnu en gang til at kompensere nogle landmænd. Kan det virkelig være meningen, at det er det, man ønsker hos det tavse flertal i Folketinget? Det er at gavne de få på bekostning af de mange.

Men når vi nu ikke har kunnet få svar fra nogen overhovedet, så håber jeg, at miljøministeren vil tage ordet, og da vi ved, at han af og til ikke svarer på det, vi spørger om, vil jeg nøjes med at stille ét spørgsmål. Det bør man da kunne svare på som ansvarlig miljøminister: Vil ministeren garantere, at det ikke med den her ændring af planloven bliver muligt at bygge aftægtsboliger og medhjælperboliger inden for skovbyggelinjen?

Vil ministeren garantere, at denne planlov, vi vedtager nu, ikke giver den mulighed? Jeg synes, der er brug for, at der er nogen, der bringer

klarhed over debatten, og der er tilsyneladende ikke nogen af de to regeringspartiers ordførere, der kan det. Og Dansk Folkeparti vil ikke.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Der vil trods alt være en del mennesker rundt omkring, som følger debatten, og jeg synes, at man som en serviceoplysning skal sige, at det ændringsforslag, jeg om et øjeblik skal kommentere, blev etableret i nat. I nat efter at vi havde haft én debat og et ændringsforslag, hvor jeg som minister spurgte: Er det nu, som det skal være? Er vi færdige? Ja. Der er jo mange, der ved det her, så man kan ikke påstå noget andet; man skal altid, når man siger sådan noget, tænke på, at der er mange, der har hørt det.

Så laver man et ændringsforslag i nat, og så bliver man fuldstændig forbløffet over, at ikke hele Folketinget – i hvert fald alle de ordførere fra de partier, der har gjort deres arbejde – kaster sig ud i en lang debat i dag, når man selv kommer med sine ting om natten. Der er dog et vist forsvar i at sige, hvordan tingene hænger sammen.

Jeg vil starte fra en ende, og skulle jeg ikke kunne nå det hele på de 15 minutter, så har jeg en fornemmelse af, at jeg vil få mulighed for det bagefter. Det vil jeg så kunne benytte mig af.

Se vi starter ét sted allerførst, nemlig med det ændringsforslag, der er kommet i nat. Indtil nu er det ikke lykkedes én eneste ordfører at læse op, hvad jeg har skrevet på forsiden. Det synes jeg er synd, så det vil jeg gøre.

Af tidsmæssige grunde nåede hr. Keld Albrechtsen ikke så langt ned i teksten, sådan kan det jo gå. Det kan være, det var derfor. Det kan selvfølgelig også skyldes en udeladelse, men det ligner ikke hr. Keld Albrechtsen. Fru Pernille Blach Hansen har det samme forhold til det, læser også op, men når lige præcis ikke ned til den sidste sætning. Det er fuldt i orden, det ville bare være lettere. Så nu skal jeg læse det op. Der står her:

»Som oplyst under samrådet den 29. maj 2002 vil jeg ikke kunne godtgøre, at lovændringerne ikke i praksis vil medføre ændringer inden for skovbyggelinjen og sø- og åbenskyttelseslinjen. Som jeg oplyste, er det netop hensigten med de nye muligheder, at der f.eks. kan indrettes en bolig i overflødiggjorte landbrugsbygninger.«

Jeg har ikke engang lagt skjul på det, og jeg kan se, at flere af medlemmerne her var med til det udvalgsmøde, så sådan sagde jeg det netop. Ellers ville det da have været stærkt betænkeligt,

for det var jo det spørgsmål, ministeren fik i går aftes. Og så har jeg lige fået kritik af hr. Keld Albrechtsen, fordi jeg har tilladt mig af give teknisk bistand til et ændringsforslag, som jeg så ikke bagefter kan støtte.

Må jeg spørge hr. Keld Albrechtsen: Er det sådan, hr. Keld Albrechtsen ønsker, jeg skal tolke det, at hvis hr. Keld Albrechtsen i fremtiden beder mig om at give teknisk bistand til et ændringsforslag, og jeg ikke selv kan støtte det bagefter, så skal jeg bare affeje det? Skal jeg forstå hr. Keld Albrechtsen sådan?

Er vi ikke inde i en debatform, der ligger under niveauet, når en minister først imødekommer ønsket om at give teknisk bistand til et ændringsforslag, og han så bagefter skal lægge øre til, at det da er helt ufatteligt, at han har gjort det, når han så ikke bagefter kan støtte det? Tænk, jeg troede, det var demokratisk praksis, at når man i et udvalg bad om det, så imødekom ministeren det.

Men i dag skal jeg altså klandres for, at jeg har tilladt mig at udarbejde det her, og at det er ufatteligt, når jeg så ikke bagefter kan støtte det. Det er jeg ked af at høre.

Kl. 16.50

I ændringsforslaget lyder det: »Ministeren bedes yde teknisk bistand til, at de foreslåede lovændringer i planloven ikke i praksis får betydning for mulighederne for at bygge« – og nu kommer det, og nu er jeg altså nødt til at sige, at hvis man har det foran sig, så er det her, man skal strege under – »eller anvende huse på følgende områder: ...«.

Man skal huske, at loven har som et af sine formål, at man udviser en økologisk, miljømæssig ansvarlighed. Ja, man behøver ikke være uenig i det, jeg hørte godt grinerne. Men vi har den opfattelse, at når man bruger naturens ressourcer til at bygge huse, så skal man da være ufatteligt rig, hvis man bagefter siger: Vi er lige glade, vi har simpelt hen så mange penge, og vi er så rige, at vi kan lade det stå og forfalde. Er det det, man kalder bæredygtig udvikling? Det har jeg tit hørt netop de partier tale om. Man tager af jordens ressourcer for at bygge nogle huse, og når man ikke længere behøver de huse, så lader man dem stå og forfalde.

»... eller anvende huse på følgende områder: Inden for habitatområderne, fredede områder og fuglebeskyttelsesområder, inden for og på skovbyggelinjer, inden for og på sø- og åbeskyttelseslinjer.«

Der kan I se, nu er vi så kommet hen sidst på eftermiddagen, og nu har vi udvidet igen, idet skovene er blevet omfattet. Det går godt. Det næste bliver fortidsminderne, det er jeg helt sikker på, for dem har man også glemt.

Det er altså ikke nemt at håndtere det her, man ved i grunden ikke, hvad det er, oppositionen søger efter. Hver gang vi svarer på ét, bup! Så kommer der bare noget nyt. Når vi har svaret på det, bup! Så kommer der bare noget nyt. Sådan kører det bare, for det er netop formålet.

Formålet i dag er slet ikke at diskutere politik, formålet er slet ikke et spørgsmål om, hvorvidt vi skal have den lov eller ej, formålet er at trække det her i langdrag og – da man nu ikke kunne få sin folkeafstemning – så satse på, om man så ikke kan trække det i langdrag, prøve at se om ikke man kan stille ændringsforslag om natten, så det giver fuldstændig forvirring, så man ikke ved, hvad det er. Nøjagtig sådan, som hr. Ole M. Nielsen siger. Det er formålet. Det er dog utroligt, for man ved jo godt, hvad man mener med det.

Så slutter man med at skrive noget til ministeren, der sjældent er set i et spørgsmål: »Hvis ministeren inden tredjebehandlingen kan godtgøre ...« – ordet var godtgøre, vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, og det er noget lidt andet – »... kan godtgøre, at det ikke er noget problem for de omtalte områder, idet de er beskyttet af anden lovgivning, vil spørgeren ikke stille ændringsforslaget.«

Bagefter siger man, at det jo er helt fantastisk, man har fået sig en fantastisk overraskelse, man er kommet til at tænke på og kan nu læse, at ministeren i et samråd har sagt – og det skal man passe på med at stå ved bagefter, det skal man passe meget på med – »Som jeg oplyste, er det netop hensigten med de nye muligheder, at der f.eks. kan indrettes en bolig i overflødiggjorte landbrugsbygninger.«

Så nu har vi de to problemfelter. Det ene består i: Kan man få lov til at bruge de bygninger, der måtte være blevet tilovers? Ja. Hvorfor? Det er formålet. Jeg ved godt, at vi er helt uenige, men derfor er det stadig væk formålet. Der findes i dag 60 millioner m² i tomme bygninger. De 20 millioner m² mener man burde rives ned, så er der 40 millioner m² tilbage.

Hvordan kan oppositionen have den holdning, at vi ikke skulle prøve at udnytte de ressourcer, der er i de bygninger? Det er det, hele debatten går på, vi er simpelt hen uenige. Eller har jeg misforstået oppositionen? Mener opposi-

tionen i grunden, at man gerne må udnytte disse bygninger, det kan oppositionen godt leve med, det er fornuftigt, for når man én gang af brugt af jordens ressourcer, og de står der alligevel, så lad os da bruge dem.

Skal jeg forstå det sådan? Er det det, jeg skal forstå, når vi begynder at diskutere i de her linjer, at det må man godt? Så kan jeg sige, at så er vi enige. Det er jo sådan set fint, så er vi nemlig enige.

Jeg skal lige sige noget hertil, og jeg skal nok tage det helt langsomt, men det er da klart, at jeg har været overrasket over, at så mange oppositionspolitikere har skullet spørge en ny miljøminister, hvordan alle de love, de selv har vedtaget, mon virker. Men det har jeg da forståelse for.

Det er vel også derfor, det har været et problem at komme igennem med at få en regelforenkling. Jeg forstår, at fru Elsebeth Gerner Nielsen er blevet helt overrasket. Jeg skal til venlig oplysning sige, at der står, miljøloven skal endevendes, og hvis man læste det igennem, så ville fru Elsebeth Gerner Nielsen komme til noget helt andet.

Kl. 16.55

Man ville nemlig komme dertil, at hvis miljølovgivningen er blevet så kompliceret, at hverken ministeriets topjurister eller en tidligere miljøminister gennem 9 år kan finde ud af den, så kan vi da ikke forlange, at befolkningen skal kunne. Det kan man klandre mig for at sige, men man kan da ikke stå og udlægge det anderledes. Jeg tror, at der findes nogle ude ved tv-apparaterne i dag, der siger: Jeg synes også, at der er nogle ting, der er svære at finde rundt i. Der er i hvert fald mange, der har påpeget det gennem årenes løb.

Nu vil jeg gerne svare på det her, så det står helt klart, og jeg skal sige, at jeg har indhentet oplysninger, bare for at det ikke skal se ud, som om ministeren kan stå og ryste alt ud af ærmet – se, jeg læser det op:

»For klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjen betyder lovforslaget efter det fremsatte ændringsforslag ingen ændringer i forhold til, hvad der gælder i dag. Der kræves landzonetilladelse i hidtidigt omfang.« Det var det første.

Punkt to: »For naturbeskyttelseslovens øvrige bygge- og beskyttelseslinjer, søer og åer, skove og fortidsminder« – jeg tog dem med, for jeg tænkte, at de kommer nok alligevel – »betyder lovforslaget ingen ændring i forhold til, hvad der gælder i dag for nye bygninger og tilbygnin-

ger. Disse kræver stadig tilladelse efter reglerne i naturbeskyttelsesloven.« Så er det på plads.

»For så vidt angår indretning i en eksisterende bygning, det man kalder ændret anvendelse, er det lovforslagets tilsigtede effekt, at dette ikke længere kræver landzonetilladelse. En sådan ændret anvendelse er ikke reguleret i naturbeskyttelsesloven«. Så det er meningen.

Og for at tage den sidste med:

»For den sidste del af naturbeskyttelseslovens byggelinje, kirkebyggelinjen, som alene er en højdebegrænsning på 8½ m ved kirken, har lovforslaget ikke betydning.«

Jeg tager det kun med, fordi det også står heri, så det er ikke for at være hverken polemisk eller noget, jeg tager det bare med, for så er det også læst op.

Omkring de her ting er problemet selvfølgelig, at nogle bagefter vil sige, at det betyder jo så, at man kan indrette en bolig. Ja, det kan man! Så kan man også indrette en bolig inden for det område. Ja, det kan man, for det er meningen!

Hvis vi nu kunne ende i dag med at sige til hinanden: Så er det simpelt hen, fordi regeringen og de partier, der støtter den, synes, at man skal have lov til at anvende de boliger, også i de områder ministeren lige har nævnt, så er svaret: Ja.

Så kunne man sige fra oppositionens side: Det er vi fuldstændig uenige i. Dertil vil jeg sige: Ja, og derfor stemmer vi også om et øjeblik, som vi gør, fordi vi simpelt hen ikke er enige om, at man skal kunne anvende dem.

Så er der en del områder, hvor man gerne må bygge medhjælperboliger og aftægtsboliger. Men jeg har noteret mig, at der ude omkring kan høres et rygte i vandrørene, der siger, at der vil komme boliger ude i det åbne land alle steder. Hvordan det? Hvis man tager loven, som den er i dag, kan det ikke lade sig gøre, og eftersom det er den samme lov, der gælder, og man bare får ret til at lave en aftægtsbolig og en medhjælperbolig, hvordan kan man så forestille sig, at de bliver lagt alle mulige steder rundt på bakketoppe, og hvor man ellers kunne tænke sig?

I den vejledning, der kommer, kunne vi sige, at afstanden skulle være 50 m, eller hvad det nu kunne være, fra en bygning, der ligger der, til en ny beboelse, hvor den i dag er 20 m. Man kan spørge: Er det rigtigt, at nogen skal bo så fuldstændig tæt op ad hinanden? Men hvordan kan man sige, at boligen kan frastykkes, når vi har svaret på det? Jeg hørte det blive sagt igen i dag,

at man nok skal regne med, at når man har bygget sådan en bolig, så frastykker man den.

Læser man ikke spørgsmål og svar? Vi skriver helt udtrykkeligt, at man ikke kan frastykke dem, kun hvis der er helt specielle tilfælde, helt specielle tilfælde. Så spørger man: Vil ministeren redegøre for disse? Ministeren svarer nej, det vil han ikke give eksempler på, og det står han ved. Det kan man være uenig med ministeren om, men det er da faktisk.

Derfor vil jeg kun sige, at det her laves, fordi vi mener, det er vigtigt, at generationerne kan få lov til at leve sammen, hvis de har tænkt sig det. Det er fair nok at sige, at bedsteforældre eller andre ikke skal have lov at leve sammen med deres børnebørn og andre, og at det ikke er den måde, man skal leve på, men så sig det dog. Vi siger det modsatte, vi siger: Det skal man have en mulighed for.

Man kan også bagefter sige, at medhjælpere ikke skal have lov til bo så tæt på, de skal i hvert fald ikke have krav på det. Hvis man mener det, så sig det da. Derfor vil jeg bare sige, fra første dag har problemet ved det her lovforslag simpelt hen været, at vi var direkte uenige i selve forholdet.

Kl. 17.00

Jeg håber, jeg har været rundt om alle spørgsmålene; jeg synes det selv, men jeg tager gerne en debat igen. Men jeg vil bare sige, at når jeg svarer på spørgsmålene, har jeg ikke noget ønske om at få en stor og lang polemik med oppositionen om, at vi er uenige, for den debat synes jeg vi har haft, og det anerkender jeg endda.

Det er jo ikke sikkert, man slipper godt fra det, men jeg vil faktisk sige, at jeg anerkender, at udvalget har lavet en fantastisk god gennemarbejdning af forslaget. Jeg tror, der er stillet 100 spørgsmål, vi har haft samråd, og jeg har haft møder med, jeg ved ikke hvor mange mennesker om forslaget. Jeg har besøgt samtlige kommuneforeninger og samtlige amtsråd i hele landet, i alt 28 møder, og jeg synes, det har været en fornøjelse, at udvalget har været så spørgelystent, når vi har diskuteret forslaget. Men man er bare nødt til at anerkende, at vi er politisk uenige.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er der korte bemærkninger. Først hr. Jørn Jespersen, derefter kommer hr. Keld Albrechtsen og fru Elsebeth Gerner Nielsen, og så kommer ministeren.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Ministerens svar viser jo, at det unægtelig ville have været overordentlig hensigtsmæssigt, hvis regeringspartierne ordførere havde nedladt sig til at deltage i Folketingets debat og på den måde havde været med til at fremlægge, hvad det egentlig er, regeringspartierne mener med dette lovforslag. Men o.k., så starter vi debatten derfra, hvor vi nu er nået til.

Ministerens svar viser jo, at det unægtelig ville have været overordentlig hensigtsmæssigt, hvis regeringspartierne ordførere havde nedladt sig til at deltage i Folketingets debat og på den måde havde været med til at fremlægge, hvad det egentlig er, regeringspartierne mener med dette lovforslag. Men o.k., så starter vi debatten derfra, hvor vi nu er nået til.

Ministerens svar viser jo, at det unægtelig ville have været overordentlig hensigtsmæssigt, hvis regeringspartierne ordførere havde nedladt sig til at deltage i Folketingets debat og på den måde havde været med til at fremlægge, hvad det egentlig er, regeringspartierne mener med dette lovforslag. Men o.k., så starter vi debatten derfra, hvor vi nu er nået til.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministerens svar viser jo, at det unægtelig ville have været overordentlig hensigtsmæssigt, hvis regeringspartierne ordførere havde nedladt sig til at deltage i Folketingets debat og på den måde havde været med til at fremlægge, hvad det egentlig er, regeringspartierne mener med dette lovforslag. Men o.k., så starter vi debatten derfra, hvor vi nu er nået til.

Jeg vil godt spørge ministeren: Er det rigtigt forstået, at når vi ser på f.eks. skovbyggelinje eller åbenskyttelseslinje, er det sådan, når det gælder nye bygninger, at der ikke længere skal være landzonetilladelse, og at der er et retskrav, men at det samtidig er sådan, at naturbeskyttelseslovens bestemmelser fortsat er gældende? Og hvad betyder det egentlig? Med hensyn til strandbyggelinjerne betød det, at det var nødvendigt at lave et ændringsforslag for at sikre dem, men hvorfor vil det ikke være nødvendigt at stille et tilsvarende ændringsforslag om skovbyggelinjer? Det synes jeg ærlig talt ikke mini-

steren har forklaret. Det kan jo være, fordi ministeren brugte 12 minutter på polemik, men som han også sagde, ville han gerne have lov til at få nogle spørgsmål, så han kunne komme herop og forklare sig yderligere.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Bare angående formen: Jeg syntes, det var ualmindelig ubehageligt med en sådan svada, som kun skyldes én ting, nemlig at ministeren selv har været med til at skabe enorm usikkerhed om dette lovforslag. Ingen af os havde fundet på at stille nogen som helst spørgsmål, hvis det ikke var sådan, at ministeren i en artikel i Politiken har tilkendegivet, at han ikke aner, hvad han taler om; at han ikke aner, hvad han lovgiver om. Men denne lovgivning er ministerens ansvar, den kan han ikke tørre af på et flertal i Folketinget eller på en tidligere minister.

Kl. 17.05

Jeg vil gerne stille mit helt konkrete spørgsmål én gang til: Hvis der ligger en landbrugsjendom inden for skovbyggelinjen eller på skovbyggelinjen, er der så mulighed for at opføre en aftægtsbolig og en medhjælperbolig på denne landbrugsejendom?

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Der er stillet et par spørgsmål, som jeg gerne vil svare på.

Et af dem var: Hvorfor var det nødvendigt at lave et ændringsforslag, som skulle sikre strandene, kysterne – vi skal ikke hænge os i ordene – hvorfor var det nødvendigt? Det skal jeg forklare. Det var, fordi ministeren slet ikke ønsker nogen aktivitet dér, forstået på den måde, at i modsætning til det, jeg lige har gennemgået om åbeskyttelseslinjer og skovbyggelinjer, ville vi ikke engang have, at der kunne etableres f.eks. en bolig eller en butik eller noget andet i en tiloversbleven bygning. Det var derfor, vi sagde det, og det var faktisk også det, hele debatten gik på.

Debatten gik på to ting. Den første var, om man kunne bygge dér, og jeg vil gerne oplæse det dokument, vi har haft fra starten, og hvor der står:

»For klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjen betyder lovforslaget efter det stillede ændringsforslag ingen ændringer i forhold til, hvad der gælder i dag. Der kræves landzonetiladelse i samme omfang som i dag.«

Men der er opstået den teknikalitet, som jeg kaldte den, at i 1994, da man lavede kystloven,

var det sådan, at hvis et landbrug lå i den zone, skulle man have lov til at opføre de for produktionen nødvendige driftsbygninger. Nu har vi så en debat om, hvorvidt der kan indrettes en bolig i en tiloversbleven bygning. Det er det, vi gerne vil, men vi ønsker ikke på nogen måde, at den skal kunne ligge ude ved stranden, og så er man nødt til at lave et ændringsforslag.

De næste to ændringsforslag bygger på en faktuel oplysning, og det er helt i orden – det anerkender jeg – at oppositionen har den holdning, at den siger: Jamen hr. minister, skulle vi så ikke stoppe, så man heller ikke kan indrette en bolig i nogle af de tiloversblevne byggerier, hvis det f.eks. er inden for åbeskyttelseslinjen eller skovbyggelinjen? Svaret er: Nej, der er altså en forskel. Men igen medgiver jeg, at vi er uenige.

Som jeg forstår oppositionen, siger oppositionen: Jamen hør en gang. Vi mener sådan set heller ikke, man skal have lov til at udnytte en bygning, som ligger der i forvejen, hvis den ligger inden for åbeskyttelseslinjen eller skovbyggelinjen, eller hvor det måtte være. Men jeg vil bare sige til oppositionen, inden vi får en lang debat om det: Det ønsker vi altså, og derfor er vi uenige, og jeg synes altså også, det er fair, at vi er uenige i det spørgsmål. Dermed har jeg så også svaret hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersen.

Grunden til, at man var nødt til at gøre det, er, at det ikke må være sådan, at man kunne bruge en af de tiloversblevne bygninger. Jeg har nemlig altid sagt – og jeg ved godt, at det har nogle moret sig lidt over, men ikke her i salen vil jeg gerne sige – at jeg faktisk mener, det er vigtigt, og ved flere lejligheder har jeg hele tiden sagt, at jeg vil gerne gøre opmærksom på, at jeg holder utrolig meget af de 300 m. Man må da prøve at forstå, hvor meget der skal til for at sige det, når man ved, hvordan og hvorledes der blev stemt, dengang det blev vedtaget. Sådan er det jo, men sådan ligger det i dag, så jeg anerkender: Vi er ikke enige, vi er sådan set uenige.

Så må jeg bare sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen, at det står faktisk rigtigt flot i artiklen, og nu skal jeg læse den op:

»Miljøminister Hans Christian Schmidt vil gå i gang med et serviceeftersyn af hele miljølovgivningen.«

Det har intet med planlovgivningen at gøre; det har intet med naturbeskyttelsesloven at gøre, det drejer sig om hele miljølovgivningen. Det skal sikres, at love og regler er forståelige, og det tror jeg ikke jeg vil høste megen kritik for, vil jeg

gerne sige. Jeg stiller selvfølgelig gerne op over for dem, der siger, at det er helt urimeligt, at miljøministeren nu ønsker at gå området igennem. Men det er jo ikke miljøministeren, som er kommet i tanker om, at det ser indviklet ud, jeg skal gerne finde citater af andre, som har sagt, at miljølovgivningen er kompliceret.

Kl. 17.10

Så vil jeg sige til oppositionen: Jeg agter faktisk at invitere oppositionen over til mig her i sommer, så vi kan diskutere sagerne igennem, for jeg vil meget gerne have gode råd og medvirke til, at vi f.eks. kan blive enige om en kommission.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, miljøministeren undlod at svare på det ene spørgsmål, der nok er allermest centralt, og derfor vil jeg gerne spørge: Har et landbrug, som er beliggende inden for skovbyggelinjen eller på skovbyggelinjen, mulighed for at opføre en aftægtsbolig eller en medhjælperbolig efter ministerens ændring af planloven? Ja eller nej? Det må der kunne svares ganske, ganske klart på, men jeg synes, ministerens svar her var lidt uldent.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg er nødt til at sige til miljøministeren, at det citat fra Politiken, som han selv brugte, om, at der er en teknikalitet i loven, som ministeren udtrykte det, gør hverken ministeriets topjurister eller den tidligere miljøminister ansvarlige. Det er lidt usmageligt at forsøge at tørre det af på den tidligere miljøminister.

Ministeren siger, at det er så kompliceret, at ingen kan finde ud af det, og så siger han, at det er vores skyld, og spørger, hvorfor vi ikke har indset det for mange dage siden. Men når selv topjuristerne ovre i ministeriet ikke kan finde ud af det, må jeg sige, at det er lidt for billigt, hr. miljøminister.

Men det, jeg gerne vil spørge om – og det bør der kunne gives et klart svar på – er: Kan det lade sig gøre at bygge en aftægts- eller medhjælperbolig inden for skovbeskyttelseslinjen? Det må der da kunne gives et klart svar på. Er der ikke et retskrav på det ifølge lovforslaget?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren besvarede jo ikke mit spørgsmål, så jeg skal præcisere det.

Jeg spurgte ministeren: Er det sådan, at når det drejer sig om skovbyggelinjen, vil der være de samme muligheder som i dag, den samme beskyttelsesgrad som i dag med landzone, godkendelse hos amtet, naturbeskyttelseslovens regler vedrørende dispensationer inden for skovbyggelinjen, osv.? Eller vil det til forskel fra den situation, der er med strandbyggelinjerne, være sådan, efter at ændringsforslaget er kommet med, at der f.eks. ikke længere kræves en landzonegodkendelse hos amtet? Det synes jeg sådan set er ret afgørende, for at man kan vurdere, om det er korrekt, når ministeren påstår, at der ikke er nogen forandring af situationen i forbindelse med nybyggeri.

Jeg synes simpelt hen ikke, ministeren svarede på mit spørgsmål, og det er jo helt centralt, så det vil jeg meget gerne bede ministeren svare fuldstændig krystalklart på.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Som det er oplyst over for mig, er der ingen forskel på, om man ligger på en linje eller inden for en linje. Jeg er ikke rigtig klar over, hvorfor man bruger det udtryk, men jeg kan se på smilet, at det bare er en talemåde, og det er så i orden.

Men igen vil jeg bare sige til hr. Keld Albrechtsen og til alle andre, der har spurgt om det: Angående naturbeskyttelseslovens øvrige bygge- og beskyttelseslinjer – det er for søer, åer, skove og fortidsminder, det er vi vel enige om – betyder lovforslaget ingen ændringer i forhold til det, der gælder i dag for nye bygninger og tilbygninger. Det er det, der er hele kunsten. Selv om planloven bliver vedtaget, får man ikke et retskrav, så man uden videre kan forlange det i de områder. Man skal ligesom i dag fortsat have tilladelse efter reglerne i naturbeskyttelsesloven.

Ideen går jo ud på, at hvis man skal opføre en sådan bolig, skal man faktisk kunne dokumentere, at man ikke behøver landzonetilladelse. Den har vi haft mange gange, og jeg tager den gerne igen, for det er nemlig et rigtig godt emne. Det går på: Hvordan kan man undgå at skulle have landzonetilladelse? Jo, det kan man, hvis det skal være en aftægtsbolig, hvor ens forældre skal bo.

Kl. 17.15

Jeg har hørt nogle sige, at det kan man jo ikke sådan bare vide. Nu ved de fleste jo nogenlunde, hvem der er deres forældre, så jeg vil bare sige, at en aftægtsbolig er ikke et bredt begreb. Jeg har læst det op før, og jeg skal gerne gøre det igen: Man er i den situation, at inden for byggelinjer gælder nøjagtig det samme som i dag.

Jeg vil godt friste lidt og spørge oppositionen: Er det, oppositionen går efter, i virkeligheden, at loven skal strammes i forhold til det, vi har i dag? Hvordan forholder det sig? For naturbeskyttelseslovens øvrige bygge- og beskyttelseslinjer, altså for søer, åer, skove og fortidsminder betyder lovforslaget ingen ændringer i forhold til, hvad der gælder i dag for nye bygninger og tilbygninger, og det er jo dét, vi taler om: nybygget medhjælperbolig, nybygget aftægtsbolig. Disse kræver stadig tilladelse efter reglerne i naturbeskyttelsesloven.

Så er det bare, jeg spørger: Hvorfor opstår der så uenighed? Det gør der, fordi jeg og vi ikke vil være med til, når vi har diskuteret spørgsmålet igennem, at stille de samme ændringsforslag som dem vedrørende strandene, for vi ønsker ikke at sige til alle andre, der har en bygning til overs, at de heller ikke må bruge den. Det mener vi faktisk de må.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det vil altså sige, at lige nu har vi fået en klokkeklar garanti: hvis der ligger en landbrugsejendom inden for skovbyggelinjen eller på skovbyggelinjen, kan der ikke under nogen omstændigheder opføres en aftægtsbolig eller en medhjælperbolig. Det kan ikke lade sig gøre, og det vil sige, at der ikke vil blive opført én eneste bygning mere i skovene, når dette lovforslag er vedtaget, end der ellers ville være blevet – ikke én. Praksis er overhovedet ikke forandret.

Det vil jeg gerne have at ministeren bekræfter – ikke ved at læse et papir op igen, men ved simpelt hen at forholde sig til mit fuldstændig konkrete spørgsmål. Det kan ikke lade sig gøre. Man kan simpelt hen ikke få lov til at bygge en aftægtsbolig eller en medhjælperbolig ude i skoven.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg er altså nødt til at spørge ministeren: Vil det her i praksis betyde ændringer for aftægts- og medhjælperboliger? Kan vi få en klokkeklar garanti fra ministeren – der var jo berettiget tvivl,

teknikaliteter, topjurister, tidligere miljøministere, nuværende miljøministere osv. – kan vi få en klokkeklar garanti for, at der ikke bliver bygget mere i vore skove, end der ville blive i forvejen? Det er det vigtigste her.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren må undskylde, men jeg synes altså stadig, at det, ministeren svarer, er meget dunkelt.

Jeg spørger f.eks. angående landzonegodkendelse: Kan ministeren bekræfte, at det ikke længere vil være amtsrådet, der skal give en landzonegodkendelse, hvis vi befinder os inden for skovbyggelinjen? Dermed vil der altså ske en alvorlig svækkelse af kontrollen med, hvad der sker inden for skovbyggelinjen.

Det er også meget vanskeligt at gennemskue, hvad konsekvensen af det, ministeren svarede med hensyn til aftægtsboliger, bliver.

Så vil jeg godt spørge ministeren med hensyn til EU-habitatområder og EU-fuglebeskyttelsesområder. Ministeren nævnte dem ikke, men vil ministeren give en garanti for, at det nuværende beskyttelsesniveau ikke svækkes, og at EU-rettens beskyttelsesregler for de områder heller ikke undermineres af ministerens lovforslag?

Kl. 17.20

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg skal jo nok en anden gang blive bedømt efter, hvordan debatten i dag har formet sig. Men der er i hvert fald én ting, jeg for længst har lært, og det er, at ministre skal i hvert fald aldrig garantere noget som helst. De skal konstatere noget.

Jeg tror, det var hr. Keld Albrechtsen, der spurgte, om jeg kunne garantere en administrationspraksis. Vi tager den lige én gang til: Jeg har rent faktisk svaret på de spørgsmål, der er blevet stillet, og hr. Keld Albrechtsen ved udmærket godt, at det er sådan, at der er store forskelle rundtomkring i landet på administrationspraksis. Jeg siger det kun, fordi det er sådan.

Så skal vi lige have den med skovene igen og diskutere skovbyggelinje. Vi kan også godt tage en debat om skovene, de er godt nok ikke nævnt i ændringsforslaget, men jeg synes, det er fint, vi får debatten, så tingene bliver slået helt fast. Ellers kunne der jo brede sig nogle myter af en eller anden slags, så lad os tage den debat med det samme.

Det er sådan, at i den nye skovtælling, som offentliggøres om ganske kort tid, anslås det samlede danske skovareal til 485.000 ha, og heraf er ca. 85 pct. fredskovspligtig, svarende til 410.000 ha. Skovloven regulerer arealanvendelsen for fredskov. Der kan ikke opføres nybyggeri ud over det, der er nødvendigt for skovdriften, og ændringen af planloven ændrer således intet, for så vidt angår nybygninger i fredskove. Ændret anvendelse af eksisterende driftsbygninger kan ske uden tilladelse efter skovloven, og det er igen det, vi ønsker, nemlig: Ligger der en bygning, skal man kunne få lov til at bruge bygningen. Jeg ved, vi er uenige om det, men det er hele hensigten.

Så har vi fået det med fredskovene afklaret, og så tager vi den anden del. Der er ca. 75.000 ha skovareal, der ikke er omfattet af fredskovspligten, svarende til 15 pct. af det samlede skovareal. For denne del af det skovbevoksede areal gælder planloven, og her gælder de samme regler som for landbruget, nemlig at man kan opføre bygninger, der er nødvendige for driften. Eller sagt på en anden måde – jeg tror, det var hr. Ole M. Nielsen, der også gennemgik det: På en gård, som ligger her, vil man selvfølgelig – og jeg beder om, at man hører godt efter her – stadig kunne opføre aftægtsbolig og medhjælperbolig og indrette en bolig i en tiloversbleven bygning, for man er nøjagtig sidestillet med det øvrige landbrug.

Hvis nu nogen skulle få anledning til at sige: Jeg tror, jeg søger om tilladelse til udstykning af byggegrunde i skove, eller sådan noget – så er der én ting at sige, og det er at melde hus forbi. Det drejer sig ikke om én eneste udstykning af byggegrunde i skove. Jeg tror, det bliver svært at overbevise tvivlerne, for de har simpelt hen bidt sig fast i, at de må kunne finde et eller andet. Men det bliver en trist dag, for der er ikke noget at finde.

Selvfølgelig har den, der ejer en skov, samme rettigheder som enhver anden landmand, for den slags skovbrug er nøjagtig sidestillet med almindeligt landbrug. Jeg tror, hr. Carsten Hansen godt ved, at skovbrug jo også er landbrug, så skovejeren er sidestillet med en almindelig landmand. Men man kan kun opføre en aftægtsbolig eller medhjælperbolig på sin matrikel, og husk igen på, at der er ikke noget, der kan udmatrikuleres, og der er ikke noget, der kan udstykkes.

Tingene ligger lige nøjagtig, som de skal, men jeg erkender gerne, at vi kan være uenige om

dem, fordi man ikke vil have, at en mand, der ejer en skov eller et eller andet, kan få lov til at opføre sig som andre landmænd, der har en gård, på sin egen matrikel. Men det kan man jo bare mene, sådan er det.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Nu kommer der tre spørgsmål, og derefter ønsker formanden at gå tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg beklager over for Folketinget, at vi har været næsten 2½ time om at få det svar. På trods af at vi har stillet spørgsmålet enormt præcist, er det altså først nu, ministeren siger: Kære Folketing, dette her kommer til at betyde, at der kan bygges i skovene. Det er præcis det, vi gang på gang har efterspurgt, og det samme gælder selvfølgelig, når vi snakker åbeskyttelseslinjer og alle de andre beskyttelseslinjer.

Kl. 17.25

Jeg tror, ministeren kom til at sige, at ministeren ikke har noget ønske om, at der overhovedet skal opføres nye bygninger i skovene, ved åerne og i alle de andre naturbeskyttelsesområder, vi har omtalt i vores spørgsmål – med undtagelse af fortidsminderne, dem tager vi så også med ved denne lejlighed. Det må så betyde, at ministeren overhovedet ikke har nogen som helst problemer med at stemme for stk. 1 i det første ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Kan ministeren bekræfte følgende: Ejerne af den skov, der ikke er fredskov, får nu et retskrav på at kunne opføre en medhjælperbolig og en aftægtsbolig, hvis deres ejendom er beliggende dér? Det er en forskel i forhold til den nuværende praksis, hvor man skal søge og have en tilladelse, men fremover får man faktisk ret til at opføre sådanne boliger i skov, der ikke er fredskov. Hvis det er tilfældet, må ministeren da anerkende, at det er en forskel i forhold til i dag, for så åbner ministerens lovforslag reelt mulighed for, at der kan opføres nye boliger i skov, der ikke er fredskov.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Carsten Hansen, og så tager vi den fjerde med, det er hr. Jørn Jespersen. Og så er vi færdige med korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jamen så slap katten jo alligevel ud af sækken.

I de 15 pct. af skovene i Danmark, der ikke er fredskov, kan der altså opføres nye bygninger, nye aftægts- og medhjælperboliger. Men hvorfor skulle vi dog vente 2½ time på at få det svar, hr. minister? Havde det ikke været nemmere, at man var kommet med det samme og havde sagt, at det er hensigten, altså givet et klart svar?

Jeg er også nødt til at sige, at ministeren var ude med, at der skulle laves byggegrunde osv. i skovene. Det ved jeg godt han ikke kunne komme igennem med på baggrund af forespørgselsdebatten osv., men nu får han altså lusket det ind ad bagdøren. Nu kan der altså bygges aftægts- og medhjælperboliger, og hvis landbruget bliver solgt, kan de frastykkes. Det er jo en særlig pointe, der ligger i det, og det vil jeg gerne bede ministeren om at bekræfte.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Sådan som jeg har forstået ministeren i dag, siger han, at de to ændringsforslag, som er accepteret af regeringen, blev accepteret, fordi man gerne ville slå fast, at ombygning af tidligere landbrugsbygninger ville man ikke have inden for strandbeskyttelseslinjen, og at der ikke ville være mulighed for at bygge aftægts- og medhjælperboliger på grund af naturbeskyttelsesloven. Er det rigtigt forstået?

Hvis det er rigtigt forstået, hvorfor har man så accepteret det første ændringsforslag, som jo netop siger, at der ikke må bygges medhjælper- og aftægtsboliger inden for strandbeskyttelseslinjen, hvis det i forvejen fulgte af naturbeskyttelsesloven? Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Jeg kunne også spørge modsat: Hvis det er sådan, hvad er der så til hinder for, at ministeren stemmer for det første af vore ændringsforslag, som siger eksplicit og tydeligt, at der ikke må nyopføres medhjælper- og aftægtsboliger inden for beskyttelseslinjerne for skove, søer og vandløb? Er det ikke bare en strid om ord? Jeg vil gerne have at vide: Er der en indholdsmæssig begrundelse, eller skyldes det bare, at det er kommet for sent og er forkert?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Det er tankevækkende, at der er så megen retorik.

Jeg vil sige til dem, der sidder rundtomkring og følger debatten, at man er nødt til at oversætte noget af det, der foregår herinde. Hvis der en dag ikke har været drama nok, og man selv føler, at man måske har været lige på kanten af at bruge for meget tid, siger man: Så slap katten ud af sækken. Så tænker man, at nu siger alle folk: Nu sker der noget, det er nok noget meget vigtigt, der kommer nu. Det er fantastisk, og jeg siger tillykke. Man har simpelt hen fundet ud af, hvad meningen er.

Kl. 17.30

Jeg synes måske, vi skulle have diskuteret det her lidt før, eller også skulle man måske have læst lidt i forslaget. Jeg ved ikke, hvad der skal til, men jeg vil gerne have lov at gentage: Det er fuldstændig korrekt forstået, at 85 pct. af Danmarks skov er fredskov, og jeg har jo sagt flere gange, at her kan man ikke foretage nybyggeri. Så er der den resterende del, altså 15 pct. af skovene. For de 15 pct. er der selvfølgelig de samme regler som for landbrug generelt, så man kan få lov at opføre de boliger.

Men læg mærke til den lille tekniske drejning, der kom her fra talerstolen, og som gik ud på at sige, at nu må der bygges boliger ude i skoven. Jeg er nødt til at sige til fru Pernille Blach Hansen, at nu skal vi altså have styr på det her. Jeg ved godt, det ikke er den rigtige tone, men nu skal vi lige have styr på det. I virkeligheden er det sådan, at en sådan bolig skal ligge 20 meter fra anden beboelse. Er det så ikke temmelig svært for fru Pernille Blach Hansen at sige, at efter de regler kommer den nye bolig til at ligge langt inde i skoven?

Det kommer til at stå i den vejledning, jeg har talt om. Det er de spørgsmål om 50 meter eller 70 meter, eller hvad det måtte være, men er det ikke en overdrivelse at fortælle Folketinget, at det betyder, at de kommer til at ligge inde i skoven? Det gør de ikke.

Jeg kan bare sige, at jeg håber ikke, jeg laver nogen forstyrrelse ud over at gøre nogle kede af det. Men det, som jeg har sagt, er sådan set bare det, vi mener. Det overordnede formål er, at vi vil udnytte det byggeri, som står tomt, og kunne man da ikke bare nå hen til at sige: Det synes vi altså er irriterende, det skulle I lade være med, for der kommer måske flere boliger.

Jamen kan man ikke forestille sig, at der flytter nogle derud? Jo, det kan man. Kan man også forestille sig på en eller anden måde, at det vil blive sådan, når man gerne vil udnytte det byggeri, som findes i forvejen, at der måske vil være

nogle, der vil lave flere boliger? Jo, men man kan kun lave én på hver ejendom. Jeg synes altså, vi har brugt en del tid på det nu.

Jeg vil gerne sige tak for en god debat, men jeg er nødt til at sige, at til de spørgsmål, der måtte komme, kan jeg altså ikke tilføje mere. Det ville da også være tankevækkende, hvis jeg skulle anbefale at stemme for nogle ændringsforslag, som vi rent faktisk ikke støtter. Jeg siger det kun for god ordens skyld.

Jeg forstår, vi er uenige, men lad os nu se, hvordan det går. Jeg ser frem til, at man kommer over til os, så arbejder vi tingene igennem og finder ud af, om vi skal nedsætte denne kommission, og så kan vi så diskutere tingene igen.

Formanden:

Jeg har forstået, at der er fire ordførere, der har ønsket ordet som ordfører i anden omgang.

Var det muligt, at vi kunne gå over til anden omgang nu? (*Ophold*). Hr. Jørn Jespersen har, så vidt jeg ved, yderligere en kort bemærkning, og herefter går vi over til anden omgang.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg beklager, at det er svært at være fleksibel, men det har jo ikke været muligt at få sagerne belyst ved at stille spørgsmål til regeringspartierne ordførere, og derfor er vores eneste chance for at få kvalificerede svar at spørge ministeren.

Jeg bliver nødt til at gentage det, jeg spurgte om sidst, for det fik ministeren ikke svaret på i sin ophidselse. Det drejer sig om de 300 meter skovbeskyttelseslinje og sammenhængen med strandbeskyttelseslinjen. Hvorfor var det nødvendigt at stille ændringsforslag om strandene og ikke om skovene? Det har jeg simpelt hen ikke fået svar på.

Var det et overflødig ændringsforslag om strandene, eller havde det en indholdsmæssig betydning? Og hvis det havde det, havde det så ikke også en indholdsmæssig betydning at få lavet en tilsvarende paragraf om skove, åer og søer, som vi har foreslået? Jeg håber meget, at ministeren kan svare på det, og jeg spørger faktisk kun af interesse for at få belyst konsekvenserne af forslaget, som det ligger nu.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jamen sådan oplever jeg også hr. Jørn Jespersen, så det skal der ikke ligge noget forkert i.

Kl. 17.35

Måske har der i et par dage kørt en helt overflødig debat, men en masse om, hvad og hvorfor det kunne være. Det kan man jo diskutere bagefter, men jeg vil kun sige: Vi lavede det ændringsforslag, fordi vi ville være fuldstændig sikre på, at man ikke kunne udnytte en bygning ude ved strandbeskyttelseslinjen, for det ville man ellers kunne gøre på grund af kystloven, der blev vedtaget i 1994, og som gav en landmand ret til at opføre de for driften vigtige eller nødvendige bygninger. Så kunne vi have oplevet, at nogle ville have brugt dem til bolig, men jeg kan sige, også for mit eget vedkommende, at det ville vi ikke. Det er indholdsmæssigt det samme, som hr. Jørn Jespersen siger.

Formanden:

Så er det hr. Carsten Hansen som ordfører i anden omgang.

Carsten Hansen (S):

Jeg beklager, at det er nødvendigt, at vi må tage en anden runde, og jeg vil også sige, at vi frygtelig gerne havde set, at det store, tavse flertal bestående af regeringspartierne Venstre og De Konservative og støttepartiet Dansk Folkeparti havde taget ordet. Det er altså direkte obstruerende for debatten og debatniveauet, at man ikke kan tage de debatter.

Jeg oplevede det også ved andenbehandlingen, hvor Dansk Folkeparti, Venstre og De Konservative gik op med 16 korte bemærkninger til mig, men ikke selv ville tage ordet. Det giver en underlig forskruet debat, og vi har også oplevet det her, hvor vi måtte stille spørgsmål til regeringen via hr. Ole M. Nielsen. Det er da underligt, at en politiker ikke vil tage ordet, det er da underligt.

Nu kommer det frem i dag, at der kan altså godt bygges i skovene. Der kan bygges i bl.a. statsskovene, for det er jo ikke dem alle, der er fredskov. I store, dejlige, rekreative områder kan der nu bygges nye boliger, og med dette lovforslag bliver der ikke noget dokumentationskrav. Det har ministeren selv svaret på spørgsmål 40. Han har svaret, at hvis man skal ansætte en medhjælper, skal man kunne bygge huset, inden han skal ansættes, og derfor kan der ikke være noget dokumentationskrav.

Men hvis de 40 høns, som medhjælperen skal passe, går hen og dør, eller medhjælperen af en eller anden grund ikke har lyst til at være i boligen, står den der alligevel. Så kan den lejes ud, og når landmanden selv får lyst til at udstykke

eller får lyst til at sælge sin jord, kan den frastykes. Ganske mange skønne og dejlige områder skal der nu ligge huse i, og det er da et helt afgørende brud med det natursyn, som et stort flertal her i Folketinget har bakket op i ganske, ganske mange år.

Jeg er nødt til at sige, at det er i virkeligheden en helt afgørende sentens i loven, og jeg er lige ved at tro, at den måske kunne have fået os til ... Nej, jeg skal passe på, hvad jeg siger, men jeg er virkelig ophidset over det, og jeg kan ikke forstå, at ministeren skal trækkes gennem 2½ times debat, før det kommer frem.

Jeg er også nødt til at sige om den proces, der har været, at vi fik først det, vi gerne ville have med hensyn til strandbeskyttelseslinjen, i sidste øjeblik. Ministeren må medgive, at der er nogle teknikaliteter, men jeg vil gerne rose ham. Jeg var lige så optaget af strandbeskyttelseslinjen som de øvrige partier i Folketinget, og så trak ministeren lovforslaget tilbage, og vi havde et samråd klokken 5.30 om morgenen. Det var ikke, fordi man var særlig vågen, men man var jo nødt til at være der. Vi genoptog samrådet ved middagstid, og for at eliminere enhver tvivl gik ministeren ind for de af oppositionen stillede ændringsforslag. Det var virkelig flot arbejde, for det sikrede, at der hverken kan bygges eller foretages andre ting med strandbeskyttelseslinjen.

Når vi spurgte til de øvrige beskyttelseslinjer i det åbne land, fik vi at vide, at der ingen forskel er. Ministeren ville dog ikke give nogen garanti, så han var nødt til at stille det ændringsforslag, vi kommer med, og efter 2½ times debat kom det frem, at der alligevel kan bygges i de danske skove. Det undrer mig lidt, at ministeren ikke åbent og ærligt spillede ud, for ministeren var jo også tidligere ude med, at der skulle kunne udstykkes byggegrunde osv. i skovene. Det forslag trak han, men alligevel.

Jeg må igen stille spørgsmålet: Hvad med de øvrige beskyttelseslinjer, vi har? Hvad med ålinderne osv.? Er det sådan, at der også kan bygges her, hr. minister? Det må der da kunne gives et klart svar på. Eller er det sådan, at heller ikke her kan fra topjuristerne og miljøministeren – og lad os da bare inddrage den tidligere miljøminister, hvis det hjælper lidt på humøret – finde ud af det? Eller er der nogle teknikaliteter, vi skal have set på?

Kl. 17.40

Jeg vil godt sige i den forbindelse, at det var måske egoet, der tog over, men jeg synes ikke,

det var nødvendigt at smøre ansvaret for denne lovgivning af på den tidligere miljøminister. Det havde pyntet, at ministeren havde vedkendt sig ansvaret for lovgivningen, hvilket jo helt klart er miljøministerens pligt. Man kan ikke smyge sig udenom ved at sige, at selv den tidligere miljøminister kunne ikke finde ud af det. Jeg synes, det ville have pyntet selv at påtage sig ansvaret i stedet for at træde på en anden mand i denne forbindelse.

Men jeg vil godt spørge: Er det ikke sådan, at der bliver givet ganske mange dispensationer fra den 20-meters-linje, man kan bygge inden for? En medhjælper- eller aftægtsbolig kan faktisk ligge længere end 20 m fra ejendommen, og det er selvfølgelig et af de spørgsmål, vi kommer til at dyrke. Man burde vel i virkeligheden have lovforslaget tilbage i udvalget, men det er der vel ikke forståelse for denne gang.

Til slut vil jeg sige – og det har jeg sagt flere gange – at lovforslaget vidner om lovsjusk i allerhøjeste grad, og der kan altså bygges boliger i de danske skove efter forslaget.

Jørn Jespersen (SF):

Det har været nævnt adskillige gange under debatten, at oppositionen først meget sent skulle være kommet i tanke om, at der var nogle problemer, og at spørgsmålene derfor i virkeligheden var blevet rejst for sent. Jeg vil godt sige, at det er ikke en kritik, vi i SF på nogen måde føler os ramt af. Vi har faktisk for adskillige uger siden sagt offentligt, at vi syntes, der var så store indholdsmæssige og forståelsesmæssige problemer i lovforslaget, at det var uacceptabelt at vedtage det. Det var derfor, vi ønskede at sende det til folkeafstemning, for vi tog faktisk sagen så alvorligt, at vi mente, det var rimeligt, at befolkningen fik en chance for at forholde sig til den.

Det er altså ikke os, der her i sidste øjeblik har fundet ud af, at der var problemer. Næh, grunden til, at denne debat er spidset meget til i sidste øjeblik, er, at det er i sidste øjeblik, ministeren erkender, at der også er problemer med hensyn til hans egne intentioner med loven.

Så sent som ved første afdeling af tredjebehandlingen, så sent som i tirsdags, hånedes ministeren SF og sagde: Man har sagt – og jeg vil gerne her fra starten slå fast, at det ikke passer – at der kommer bygninger og boliger ved strandene og på bakketoppene. Men det er der jo slet ikke tale om. Det var, hvad ministeren sagde på det tidspunkt, men 2 dage efter kommer han med et

ændringsforslag, der skal forhindre det selv samme, så det var åbenbart ikke så irrelevant, hvad SF sagde på det tidspunkt.

Ministeren indrømmer det, i sidste øjeblik må ministeren erkende, at der er problemer med hans egne intentioner vedrørende overflødiggjorte landbrugsbygninger og strandbeskyttelseslinjen. Så er det da ikke underligt, at man begynder at interessere sig for, om der også er problemer med hensyn til skovene osv. Her ligger årsagen til, at debatten er blevet så tilspidset, men nu mener jeg altså, det er rimeligt afklaret, forudsat at ministeren har helt styr på konsekvenserne.

Der kommer et meget stort antal automatiske byggetilladelser i det åbne land. Vi har fået reddet strandlinjerne, og der er et udsagn fra ministeren om, at i praksis ændres der ikke noget, når det gælder nybyggerier, i forhold til de beskyttelseslinjer, der i øvrigt er i naturbeskyttelsesloven. Men der kommer et stort antal nybygninger i de attraktive områder i det åbne land, der bliver lempeligere adgang til at bygge i de skove, der ikke er fredskov, og endelig sker der det, at dokumentationskravene stort set er væk. Man skal intet godtgøre, man kan bare påstå, at det er medhjælperboliger, så får man lov. Der bliver åbnet for en ladeport af undtagelsesmuligheder, når det gælder frastykning, fordi man, når der gælder særlige omstændigheder, kan få lov til det, og det skal man såmænd nok få i en lang række tilfælde.

Så er der en undtagelsesmulighed, som vi slet ikke har været inde på. Jeg ved ikke, om ministeren vil kommentere den senere, men jeg ville blive glad, hvis han gjorde det.

Hvad nu hvis man har et landbrug, som ligger inden for skovbeskyttelseslinjen, og opfører en for landbrugsdriften nødvendig bygning – et maskinhus, en lade, en stald – og lader den stå i 5 år, hvorefter den er overflødig? Kan man så ikke indrette en ny bolig her? Ministeren siger: Jo, men det er jo også det, der er meningen, for det er jo økologisk korrekt og genbrug osv. Men er det ikke en omgåelsesmulighed, at man først opfører bygningen med den begrundelse, at man har brug for en ekstra staldbygning, og derefter indretter den til en bolig? Jeg bad ministeren om at forholde sig til det, så jeg håber i det mindste, han hører spørgsmålet, for det er i givet fald hans eneste chance for at kunne svare på det.

Der bliver altså en mulighed for at bygge. Der vil måske gå 5 år, og det vil stadig ikke være så slemt, som hvis man også skulle have opført en aftægtsbolig på området; nu er det da kun én ekstra, man kan bygge. Men det er trods alt en lempelse i forhold til i dag, hvor man skal søge om det og dokumentere behovet, og der kan tages samfundsmæssige hensyn.

Jeg synes altså, at alt i alt må man sige: For så vidt angår administrationen af det åbne land, er lovforslaget et massivt tilbageskridt. Det er lykkedes at minimere tilbageskridtene og at fjerne dem med hensyn til strandbeskyttelseslinjen, men i virkeligheden opfatter jeg det tilsagn, ministeren er kommet med i dag om skovbeskyttelseslinjer og åbeskyttelseslinjer, sådan, at det er noget, vi bliver nødt til at holde meget øje med for at se, om praksis også lever op til det, ministeren har sagt i dag. Ellers er der jo ingen tvivl om, at hr. Ole M. Niensens tilsagn om, at i hvert fald Kristeligt Folkeparti vil kigge på det, bliver til et krav om, at det bliver regeringen også nødt til at gøre, hvis der er uoverensstemmelser mellem det, ministeren har tilkendegivet i dag, og den praksis, der danner sig.

Vi har ikke været ret meget inde på det, der også er centralt i forslaget, nemlig ændringerne på detailhandelsområdet. Her skal jeg bare sige, at selv om der i løbet af udvalgsarbejdet er kommet nogle præciseringer, som vi betragter som et fremskridt, er der altså tale om, at det nu er kommunerne, der skal begynde at slå om at få andel i stigningen. Derfor vil der blive tale om nogle få vinderbyer og en lang række taberbyer, og derfor er påstanden om, at forslaget vil styrke livet på landet, ikke korrekt. Den er faktisk lodret forkert, for det vil føre til det modsatte.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg kan trøste mine trætte kollegaer med, at jeg tror, vi er ved at være ved vejs ende, fordi vi omsider har fået miljøministeren til at fortælle fuldstændig klart, hvad det hele drejer sig om, nemlig at der vil blive opført nye boliger i skovene. Det er det, en meget stor del af debatten i dag har handlet om, og det er det, en meget stor del af debatten i medierne har handlet om.

Vi havde en forespørgselsdebat for ikke særlig lang tid siden, hvor ministeren ganske enkelt ikke ville svare klart på, om der nogen sinde ville blive bygget i skovene. Men jeg fornå, at det var meget tydeligt, at hverken Dansk Folkeparti eller Det Konservative Folkeparti havde et ønske om, at der blev bygget i skovene, og jeg er

kender, at ministeren ikke på noget tidspunkt svarede klart, at ministeren ville være med til, at der skulle bygges i skovene.

Men nu ved vi det, og vi kan se, at der er tale om en irreversibel proces: Når først disse bygninger er opført – ikke bare i skovene, men også alle mulige andre steder, i Gudenådalene og i alle de andre smukke områder i Danmark – kan de ikke rives ned igen. Selvfølgelig kan de ikke det.

Om lidt vedtager et ret snævert flertal i Folketinget dette lovforslag, og jeg synes, det ville have klædt ministeren, hvis ministeren havde sikret sig, at der i det mindste havde været den fornødne debat. Men i sidste øjeblik kommer ministeren selv og siger, at han ikke er klar over, hvordan denne lovgivning vil spille sammen med andre lovgivninger. Ministeren ved ikke, hvad han taler om, han ved ikke, hvad der lovgives om, og alligevel skal lovforslaget tredjebehandles nu, uden at det er fuldt belyst, hvad konsekvenserne bliver.

Vi har dog fået én ting frem nu: der vil blive bygget i skovene, og derfor vil jeg bede ministeren om at svare: Hvad er grunden til, at ministeren gav mig et fuldstændig andet svar, da vi andenbehandlede lovforslaget? Jeg spurgte ved andenbehandling fra denne talerstol:

»Nu vil jeg bare være fuldstændig sikker på, at når vi vedtager, eller et flertal her i Folketinget vedtager den nye planlovgivning, så indebærer det, at der ikke kan bygges i skoven, og at regeringen heller ikke har planer om at bygge i skoven i fremtiden eller ændre på skovbyggelinjerne.«

Ministerens svarede ved andenbehandlingen:

»Og så vil jeg kun sige omkring fru Elsebeth Gerner Nielsen, som siger til mig, hun vil gerne have bekræftet, om der nu vil blive bygget i skove, eller skovbyggelinjer vil blive ophævet. Jeg kan bekræfte over for fru Elsebeth Gerner Nielsen: Denne lov indeholder ikke muligheder, og regeringen agter ikke at fremsætte det, så der bliver muligheder for at bygge i skove eller ophæve skovbyggelinjer.«

Kl. 17.50

Når fru Elsebeth Gerner Nielsen engang får det nye skovprogram og engang – for det får vi ikke før næste forår, tror jeg – vil se skovloven, så vil hun igen blive bekræftet i, at regeringen agter ikke, har ingen planer om at fremsætte nogen forslag, der skulle gøre det muligt at bygge ind i skoven eller ophæve nogle af de linjer eller gøre noget anderledes, end det er i dag.«

Jeg beklager det lidt knudrede sprog, det var oplæsning.

Ministerens sagde meget klart for ganske få dage siden her fra Folketingets talerstol, at dette lovforslag ikke betyder, at der bliver bygget i skovene, og tænk – det fæster jeg lid til. Men i sidste øjeblik får vi så klarlagt, at det alligevel bliver tilfældet, og at det, ministeren sagde, ikke var korrekt, og derfor laver vi ændringsforslaget. I og med at ministeren ikke har givet korrekte oplysninger, ville det klæde regeringen i det mindste at stemme for det ændringsforslag, der vil sikre, at der ikke bliver bygget i skovene.

Jeg forventer, at ministeren forholder sig til, at der er givet ukorrekte oplysninger heroppefra.

Keld Albrechtsen (EL):

Vi har nu haft en meget lang debat, og som følge af den arrogante holdning, som de borgerlige partiers ordførere indtog fra starten af debatten, er den blevet dobbelt så lang, som det ellers havde været nødvendigt, hvis man havde fremlagt de svar, som vi fik vredet ud af ministeren med knibtang her i løbet af den sidste times tid.

Vi er kommet et stykke nærmere til en afklaring af, hvad dette lovforslag kommer til at betyde. Nogle spørgsmål, som vi har efterlyst svar på, har vi rent faktisk fået svar på. Der skæres endnu en skive af vore skove, og beskyttelsen af vore skove, åer, vandløb og søer bliver svækket – heldigvis ikke i helt samme omfang, som det så ud til ved debattens start, men dog i et betydeligt omfang, og det kan vi i Enhedslisten ikke acceptere.

Vi er ikke indstillet på at acceptere, at amtets mulighed for at kræve en landzonegodkendelse, når det f.eks. gælder arealer i nærheden af skovene, fjernes, sådan som det sker nu. Vi er ikke indstillet på at acceptere, at der – sådan som ministeren nu har erkendt i sine svar – åbnes for nybyggeri i den meget betydelige del af skovene, som er privatskov og ikke fredskov. Det er jo i høj grad den del af skovene, som vil blive ramt, eftersom det er her, der vil være en økonomisk interesse i at udnytte de nye muligheder, som lovforslaget giver.

Jeg spurgte tidligere ministeren, men jeg fik ikke noget svar, og derfor vil jeg bede ministeren være ekstra opmærksom lige i dette øjeblik: Er det sådan, at lovforslaget fuldt ud respekterer de regler, der gælder for EU's fuglebeskyttelsesområder og EU's habitatområder? Her er der jo også et problem, og jeg bliver selvfølgelig bekymret, når ministeren ikke besvarer mit

spørgsmål, så jeg vil godt bede ministeren komme herop og give en garanti for, at de vil blive overholdt.

Jeg skal slutte med at sige, at Enhedslisten havde ønsket, at der blev en folkeafstemning om dette lovforslag, og det håber vi faktisk stadig der kan blive. Vi mener, at det er et forslag, der vil være velegnet til folkeafstemning. Det handler om muligheden for at bevare det rekreative landskab for hele befolkningen, bevare vore naturværdier og styre byudviklingen, så de bedste naturområder i Danmark ikke ødelægges af tilfældig spredt bebyggelse, som ingen har styr på.

Jeg synes, ministeren har vist i adskillige debatter her i foråret, at han har et meget vanskeligt forhold til skovene. Ministeren har simpelt hen et problem, når det gælder skovene. Hver anden gang siger ministeren, at der ikke skal bygges i skovene, og hver anden gang siger ministeren: Ja-ah, det skal der jo nok alligevel, og det skal der i et vist omfang på den og den måde. Det er også det, vi har hørt i dag.

Kl. 17.55

Jeg er bange for, at den minister, vi har i dag, er inde på en glidebane, som kommer til at koste de danske skove dyrt. Efter hver eneste debat, vi har haft om de danske skove, bliver der skåret en skive af dem. Det er i hvert fald det forløb, vi har oplevet indtil nu, og det synes jeg er dybt beklageligt.

Men jeg vil altså bede ministeren lige komme herop og besvare mit spørgsmål om forholdet til EU-retten.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 uden for tillægsbetænkningen af Pernille Blach Hansen (S), Jørn Jespersen (SF), Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og Søren Egge Rasmussen (EL) forkastedes, idet 47 stemte for, 59 imod.

Ændringsforslag nr. 4 uden for tillægsbetænkningen af Pernille Blach Hansen (S), Jørn Jespersen (SF), Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og Søren Egge Rasmussen (EL) forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge ministeren, om loven fuldt ud respekterer de regler, der gælder for EU-fuglebeskyttelsesområder og EU-habitatområder. Nu er det tredje gang, jeg stiller spørgsmålet, og for hver gang, jeg stiller det, og ministeren ikke svarer på det, bliver jeg mere og mere bekymret.

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil bare spørge, om ministeren ikke føler, det er et problem, at der nu kommer andre oplysninger frem end dem, vi havde, sidste gang vi diskuterede dette forslag.

Dengang svarede ministeren fru Elsebeth Gerner Nielsen, at lovforslaget ikke giver mulighed for, og at regeringen ikke agter at fremsætte forslag om, at det bliver tilladt at bygge i skovene eller ophæve skovbyggelinjen. Men nu har vi fundet ud af, at der bliver mulighed for at bygge i de skove, der ikke er fredskove. Hvordan harmonerer det med det, ministeren sagde sidste gang?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 60 stemmer (V, DF, KF og KRF) mod 47 (S, SF, RV og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg skal oplyse for Tinget, at der i løbet af eftermiddagen har været en del overvejelser om, hvorvidt den fulde dagsorden, som er planlagt for i dag, kan gennemføres. Noget taler måske